

Inhoud

Gemeenteraad: voorbereidende sessie.....	2
10. Bespreekpunten.....	2
11. Moties vreemd aan de orde van de dag.....	27

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 24 NOVEMBER 2021 16.30 UUR

Voorzitter: R. Bolle (CDA)

Aanwezig: M. Wijnja (GroenLinks), P. Brouwer (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), M. van der Glas (GroenLinks), J. van Hoorn (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), J. Visser (GroenLinks), J. Bushoff (PvdA), K. Boogaard (PvdA), J. de Jonge (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), D. van der Meide (PvdA), R. van Niejenhuis (PvdA), T. Rustebiel (D66), S. Claassen (D66), K. van Doesen (D66), J. Lo-A-Njoe (D66), I. Venhuizen (D66), J. Dijk (SP), D. Brandenburg (SP), B. de Greef (SP), J. Huisman (SP), W. Koks (SP), I. Jacobs (VVD), E. Akkerman (VVD), J. Boter (VVD), G. de Vries (VVD), G. Brandsema (ChristenUnie), T. Moorlag (ChristenUnie), P. Rebergen (ChristenUnie), K. de Wrede (PvdD), W. Pechler (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), Y. Menger (100%Groningen), H. Moerkerk (100%Groningen), A. Sijbolts (Stadspartij), R. Staijen (Stadspartij), S. Bosch (Student&Stad), T. van Kesteren (PVV)

Namens het college: burgemeester K. Schuiling, wethouders I. Diks, R. van der Schaaf, B. Benjamins, I. Jongman, P. Broeksma, C. Bloemhoff, G. Chakor

Namens de griffie: J. Spier

Gemeenteraad: voorbereidende sessie

00:05:12

Voorzitter: Welkom allemaal bij deze bijzondere voorbereidende sessie van 24 november 2021, waarin wij een aantal zaken gaan voorbespreken waar we straks, in de digitale gemeenteraad, over gaan besluiten. We hebben digitaal deelnemende raadsleden en zijn er van die raadsleden nog mensen die een woordvoering gaan houden? In ieder geval mevrouw Nieuwenhout namens GroenLinks, neem ik aan? Mevrouw Folkerts ook nog? Nee. De heer Venhuizen wel. De heer Visser?

00:05:43

De heer Visser: Ja.

00:05:49

Voorzitter: Dat is het geval. Mevrouw Moorlag namens de ChristenUnie? Ook nog. De heer Claassen namens D66?

00:05:52

De heer Claassen: Voor de stemverklaring, Voorzitter.

00:06:05

Voorzitter: Voor de stemverklaring, prima. Dan komen we daar te zijner tijd wel bij. De heer Huisman wil ook?

00:06:10

De heer Huisman: Ja, klopt.

10. Besprekpunten

00:06:14

Voorzitter: Daar komen we op. We hebben in het presidium besproken dat we de drie warmteplannen: Warmtetransitieplan, zonnepark en Beleidskader Zon op daken, als één

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

bespreekpunt gaan bespreken. Er zijn een aantal moties en amendementen op ingediend, dus ik hoop dat jullie allemaal in kunnen stemmen met het voorstel voor de agenda. Verder zou ik willen voorstellen om na de bespreking van die bespreekpunten te inventariseren of iemand een stemverklaring heeft over die moties of amendementen. Dat brengt me gelijk bij het punt van de conformstukken, want die hebben we vanavond ook. Ik zou daar even willen kijken of er nu al stemverklaringen voor zijn. We hebben een conformstuk 9a: Aankoop parkeergarage centrum. Zijn daar stemverklaringen voor? De heer Sijbolts namens de Stadspartij.

00:07:15

De heer Sijbolts: Voorzitter, dank u wel, ook namens de fractie van 100% Groningen. Wij worden geacht tegen dit voorstel te hebben gestemd vanavond. Wij vinden de aankoop veel geld wat we ook anders kunnen besteden. Daar komt bij dat, niet alleen bij ons, maar ook bij veel inwoners van het centrum, de angst leeft dat door de sluiting van deze parkeergarage de parkeerdruk voor het centrum oploopt en dat het ten koste gaat van de leefbaarheid van onze inwoners in het centrum. Daarom worden we geacht tegen te hebben gestemd. Dank u wel.

00:07:45

Voorzitter: Dank u wel, meneer Sijbolts. De heer Ubbens, namens het CDA.

00:07:52

De heer Ubbens: Dank, Voorzitter. Ook wij worden geacht te hebben tegengestemd. Wij vinden het verstandiger de herontwikkeling eventueel op langere termijn te doen. We hebben nu al genoeg plannen voor de binnenstad met ook al tekorten van miljoenen. Met de huidige constructie komen er dan, tenminste, nog middelen binnen om een deel van dat gat weer te dichten. Dit gaat alleen maar extra geld kosten en daarom stemmen wij nu tegen.

00:08:14

Voorzitter: Dank u wel, dat waren de stemverklaringen voor dit punt. We hebben ook nog de vaststelling bestemmingsplan- Mijn stem slaat weleens over, dus de microfoon ook. Zijn daar stemverklaringen voor? Nee, dat is niet het geval. Beleidsregels en verordening inburgering gemeente Groningen? Geen stemverklaringen? Digitaal ook niet het geval? Dat is mooi. Dan komen we bij e: Intrekking verordening Logiesbelasting. De heer Dijk.

00:08:55

De heer Dijk: Dank u wel, Voorzitter. De SP wordt geacht tegen te stemmen. Volgens mij hadden we een goede discussie over verbeterde tarieven voor de logiesbelasting en vindt de SP-fractie het waanzinnig dat wij ons door een multinational als Booking.com laten overhalen om een belastingtarief te gaan wijzigen. Volgens mij moeten zij voldoen aan de belastingregels die wij hier vaststellen, als gemeenteraad, net zoals we dat van onze lokale ondernemers en van onze bewoners verwachten.

00:09:21

Voorzitter: Dank u wel, meneer Dijk. Er was digitaal nog iemand, maar ik kon niet te herleiden wie dat was. Die een stemverklaring af wilde geven over de logiesbelasting?

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:09:30

De heer De Greef: Dat was ik, Voorzitter, maar mijn fractievoorzitter was mij te vlug af.

00:09:35

Voorzitter: Nou, daar moeten jullie nog maar eens een hartig woordje over spreken. Verder hier nog iemand in de zaal? Nee, dat is niet het geval. Dan het laatste conformstuk: Onderwijshuisvesting Groningen-Zuid. Zijn daar stemverklaringen voor? Mevrouw Menger namens 100% Groningen.

00:09:52

Mevrouw Menger: En de Stadspartij. Dank u wel, Voorzitter. Wij zullen voor stemmen. We hebben alleen wel een hele kritische kanttekening met betrekking tot de verkeerscirculatie en de daaruit voortvloeiende verkeersveiligheid, maar we zullen wel voorstemmen.

00:10:08

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Menger. Dan hebben wij conformstukken gehad en komen we bij de bespreekpunten. Het gaat dus om het Warmtetransitieplan, beleidskaders zonneparken en zonnedaken. Het zou fijn zijn als jullie een motie of amendement indienen dat jullie het dan daar ook even over hebben en elkaar daarop bevragen. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Brandenburg namens de SP.

00:10:30

De heer Brandenburg: Dank, Voorzitter, ik zal het kort houden. Voor de SP is het van belang dat als we willen dat die energietransitie en die warmtetransitie en die Zon op daken - transitie en hoe je al die transities maar wilt noemen, slagen het van belang is dat mensen mee kunnen doen. Te veel mensen kunnen, op dit moment, de eigen investering, die vaak nodig is om hun huis te isoleren en zonnepanelen op hun dak te leggen, niet doen of kunnen voor allerhande regelingen die nu gelden de leningsvoorwaarden niet aan of die eigen investeringen bij subsidies niet doen. Bij zowel de warmtevisie als bij Zon op daken is er een grote rol voor inwoners met een eigen huis, bijvoorbeeld om hun woning te isoleren en om hun dak vol te leggen met zonnepanelen. Dat erkent de gemeente ook in de onderliggende stukken, maar als je dan kijkt naar de mogelijkheden en oplossingen die de gemeente daartegenover stelt, dan staan er in de stukken alleen maar zaken over energiecoaches, energieloketten, zonnecoaches en keukentafelgesprekken, maar weinig over fondsen om het daadwerkelijk mogelijk te maken. Nou wil de gemeente een Energietransitiefonds oprichten en de SP vindt, net als een groot aantal andere indienende fracties, waaronder de voltallige coalitie, maar ook een groot deel van de oppositie, dat er in deze stukken moet komen te staan dat het Energietransitiefonds gebruikt wordt voor mensen die het niet kunnen betalen of geen eigen investering kunnen doen om hun huis te isoleren of zonnepanelen op hun woning te leggen. Als dat aangenomen wordt zijn wij vanavond heel erg vrolijk en ziet u eens een andere SP dan dat u normaal gesproken ziet.

00:12:17

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe heeft een vraag voor u.

00:12:18

De heer Lo-A-Njoe: Wij worden ook vrolijk van dit amendement en daarom dienen we hem mede in. Ik heb toch een kritische vraag aan de SP, namelijk over de bron van het Energietransitiefonds. Daar vindt de SP ook van alles van, maar we kunnen alleen maar

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

financieren en mensen helpen als die bronnen er zijn en ik meen mij te herinneren dat de SP toch echt tegen deze bronnen was. Klopt dat, Voorzitter?

00:12:40

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:12:42

De heer Brandenburg: Nee hoor, we zullen straks gewoon instemmen met de zonneveldenstrategie: zonneparken die op gemeentelijke grond geëxploiteerd worden door een gemeentelijk energiebedrijf of een gemeentelijke exploitatievoorziening. Daar zijn wij altijd voor geweest. Overigens hebben wij bij de vorige begrotingsbehandeling voorgesteld om het rekeningresultaat in dat fonds te stoppen. Dat is zo'n zeventien miljoen, dus wij zijn zeker voornemens om allerlei bronnen, die we kunnen bedenken om dat fonds te vullen, aan te wenden.

00:13:14

Voorzitter: Dank u wel, meneer Brandenburg. De heer Rebergen namens de ChristenUnie.

00:13:18

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. Eerst over het Beleidskader Zonneparken. We hebben daar al uitgebreid over gesproken, dus dat hoeven we niet herhalen. Ik wil wel even de amendementen toelichten die wij willen indienen. Het eerste amendement gaat over het draagvlakonderzoek. In het stuk is aangegeven, als slotstuk van een heel proces, om eventueel een draagvlaktoets uit te laten voeren als de gemeenteraad dat wil. Het hele proces van een zonnepark is gericht op participatie, dus dat mensen meedoen en daarbij betrokken worden, maar wij dachten wel dat het goed was om die draagvlaktoets niet alleen te doen over hoeveel procent voor of tegen, maar om daar een draagvlakonderzoek van te maken. Die inventariseert dan wat de voors en tegens zijn en hoeveel mensen er voor en tegen zijn en om het wat breder te doen dan alleen op de directbetrokkenen, namelijk de mensen die binnen 700 meter wonen en direct zicht hebben op een eventueel zonnepark, dus om dat wat te verbreden. Dat is het voorstel voor het draagvlakonderzoek.

00:14:28

Voorzitter: U heeft een vraag, meneer Rebergen, maar ik zou eerst de digitale deelnemers willen vragen om hun microfoon uit te zetten, behalve als ze daadwerkelijk willen interrumperen. Dan is het prima, maar anders is het een beetje hinderlijk. De heer Boter namens de VVD.

00:14:42

De heer Boter: Het is een mooi verhaal en het is een mooi amendement dat er ligt. Ik heb wel een vraag en daar wou ik mijn naam even *onheilig* gebruiken. Heeft u, met de discussie in uw achterhoofd waar u volmondig voor gestemd heeft in de Lagelandpolder, niet een beetje boter op uw hoofd of is het niet een beetje mosterd na de maaltijd. Kunt u daar wat toelichting op geven?

00:14:57

Voorzitter: De heer Rebergen.

00:14:59

De heer Rebergen: Ja, dat kan ik. Het is natuurlijk een apart proces geweest over de

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

Lagelandpolder en ook daar hebben wij wel kanttekeningen geplaatst bij hoe de participatie is verlopen. Nu er een beleidskader voorligt voor kleine zonneparken zeggen we van: "Laten we het nu van tevoren goed regelen". Dan het tweede amendement. Dat is het amendement over spreiding van de zonneparken. Als je kijkt naar het plan wat nu voorligt dan is er vooral ruimte rondom de Meerdorpen en de dorpen van Ten Boer. Daar is de ruimte en er zitten in het stuk wel participaties en het draagvlakonderzoek, alleen zit er geen duidelijke waarborg in om te voorkomen dat er, bijvoorbeeld, rondom één van de dorpen drie zonneparken van tien hectare komen. Dat is wat we met zijn allen, volgens mij, niet willen en in het amendement spreken we dat ook uit. We vragen om dat op te nemen in het stuk en we verzoeken het college om met informatie te komen over hoe we dat beter gaan waarborgen.

00:16:04

De heer Rebergen: Dan over het Warmtetransitieplan en Zon op daken. De heer Brandenburg heeft net het amendement al toegelicht over het fonds. Daar staan we helemaal achter. We hebben daar vorige week een goed gesprek over gehad en ook over het Energietransatiefonds dat we daarvoor willen gebruiken, alleen staat daar in deze stukken nog geen enkele verwijzing naar. Met die amendementen willen we die verwijzing vast in deze stukken maken en komen we over de verdere invulling begin volgend jaar met elkaar te spreken. Dan is er nog een motie over het Energieloket. We snappen de bedoeling van die motie. We denken dat het wel past om het daarover te hebben, alleen vragen wij ons af of die taak bij het Energieloket moet liggen of dat je misschien een samenwerking zou moeten aangaan met een financieel adviseur of meerdere financiële adviseurs waarnaar verwezen kan worden. Tot zover.

00:17:08

Voorzitter: De heer Boter namens de VVD.

00:17:12

De heer Boter: Ik wil graag mijn woordvoering houden.

00:17:14

Voorzitter: Ik gaf u het woord.

00:17:17

De heer Boter: Dan wou ik in mijn woordvoering graag reageren op de heer Rebergen, want ik wou ingaan op dat Energieloket, maar eerst maar eens even dit, want onze fractie heeft zich verdiept in de werking van het Energieloket en maar eens gebeld met het Energieloket. Na een wachttijd van dertig minuten kwamen we op informatie, gratis informatie, die je met een uurtje internet ook al hebt gevonden. Dat wil niet gelijk zeggen dat we daarmee in twijfel trekken dat het niet heel nuttig is om een Energieloket te hebben, maar het is mogelijk wel handig om het Energieloket wat meer ruimte te geven. Dat haakt enigszins in op wat de heer Brandenburg van de SP al heeft gezegd, want uiteindelijk is de financierbaarheid van verduurzaming van het huis wel essentieel. Dat zal voor sommige mensen zijn dat ze dat uit eigen middelen kunnen doen en hun eigen wegen al weten te vinden, maar voor sommige mensen zal het wat lastiger zijn. Dus op dat vlak is het wel handig dat je mogelijk de samenwerking - vandaar dat dat genoemd is. Eigenlijk wat de heer Rebergen precies zegt over de samenwerking met financieel adviseurs en

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

installatiebedrijven - wat beter zou kunnen maken, zodat mensen én gratis advies kunnen krijgen, dan wel advies kunnen krijgen over de financierbaarheid, hoe groot of klein de beurs ook is, omdat dan de kans wat groter is dat je daadwerkelijk die transitie gaat maken.

00:18:24

De heer Boter: Dat even los van het feit dat wij het amendement, wat ingediend is door de SP, van harte steunen, want uiteindelijk moet je een fonds hebben en zul je moeten kijken naar diegenen die dat geld niet hebben om het anderszins te financieren, naast alle budgetten waar vorige week over gesproken is en subsidies die mevrouw Nieuwenhout al heeft genoemd. Vandaar de aanvulling en vandaar ook de vraag aan het college of het mogelijk is om die samenwerkingen vanuit het Energieloket te krijgen, zodat die wijzigingen goed gaan naar eventueel financieel adviseurs. Daar graag een reactie op. Ten aanzien van Zon: ik heb de vraag al voor een deel gesteld aan de heer Rebergen en ik kan hem straks ook nog wel even stellen, denk ik, aan D66. Het is een beetje laat om deze draagvlaktoets te houden. Gekscherend is het eigenlijk gewoon een referendum invoeren met een andere naam, waar wij al niet zo heel vrolijk van worden, maar aan de andere kant wordt het doel er wel mee bereikt, namelijk dat je draagvlak krijgt en dat je in dorpen en omgevingen gaat kijken of mensen zelf iets willen. Dat wil ook niet zeggen dat het gelijk haalbaar is. Want als wij hier zitten en wij zijn een buurt, dan zul je net zien dat er vijf mensen tegen het zonnepark zijn, wat iedereen verder wil. Wat is dan het draagvlak? Dus dat wordt nog een hele moeilijke inhoudelijke discussie.

00:19:32

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Rebergen.

00:19:35

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. De heer Boter geeft aan of het niet een referendum onder een andere naam is. Dat is ook wel reden waarom we er een draagvlakonderzoek van maken en geen draagvlaktoets meer, want dan inventariseer je het allemaal. Als je een draagvlakonderzoek maakt breng je het in beeld en komt hier juist meer te liggen. Vindt de heer Boter dat ook niet?

00:19:56

Voorzitter: De heer Boter.

00:19:58

De heer Boter: Die subtiliteit zie ik niet helemaal, want of je het nou in een onderzoek of in een toets doet, in beide gevallen zul je iets met de uitslag moeten doen. Als er 20, 40 of 60 procent tegen is kun je dat, ook in een onderzoek, niet zomaar naast je neerleggen, dus dat verschil zien wij niet.

00:20:15

Voorzitter: Dank u wel, meneer Boter. De heer Ubbens namens het CDA.

00:20:19

De heer Ubbens: Dank u, Voorzitter. Ook het CDA ziet de noodzaak voor het werken aan de warmtetransitie. Wij zien alleen wel wat problemen ontstaan met de doelstelling van de gemeente om dit veel sneller te doen dan landelijk. De nu voorliggende plannen zijn voor een groot gedeelte van de stad nog best wel vaag, maar voor andere delen, met name waar

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

het warmtenet wordt uitgerold, komen nu een aantal grote vraagstukken op tafel die voor ons nog zorgelijk zijn. Er is nog geen duidelijk tijdpad. We willen in 2030 een heleboel wijken aardgasvrij hebben, maar er zijn een heleboel mensen die daar eigen keuzes in moeten gaan maken de komende jaren. Het is nog maar acht jaar, dus dan zou je denken dat de komende jaren die mensen allemaal keuzes gaan maken en dat er toch heel snel voor elk van die mensen een tijdpad duidelijk zou moeten zijn? We moeten ook weten wat de consequenties voor die mensen zijn als ze het, bijvoorbeeld, nog even uitstellen. Wanneer kunnen ze dan alsnog die keuzes maken en wat kost het dan voor die mensen? Ik denk dat het heel snel duidelijk moet worden. Veel zal afhangen van landelijke regels, -voorzieningen en -wetten, maar die zijn soms gericht op een veel langere termijn. Bijvoorbeeld pas in 2050, zoals CO₂-neutraal. Dat gaat met elkaar schuren en daar zijn we nog wat huiverig voor hoe dat in de toekomst zal gaan.

00:21:39

De heer Ubbens: Wij zullen nu instemmen, omdat we zien dat er een beweging moet worden gemaakt, maar het wordt de komende jaren wel spannend. Dan nog even over de amendementen. Wij hadden nog een vraag aan het college, met name over het Energietransitiefonds. Wij zien vooral - daarom hebben wij getwijfeld over de steun hiervoor - het probleem van hoe je de afweging maakt. Mensen komen bij zo'n Energieloket en dan moet het Energieloket de afweging maken. Kunnen deze mensen het zelf betalen, ja of nee? Dat is een hele ingewikkelde procedure. Aan de andere kant snap ik ook dat je altijd mensen overhoudt die het echt niet zelf kunnen betalen en die wel iets moeten, want anders kunnen ze niet over naar een duurzame bron van energie. Dat is ingewikkeld, maar graag een reactie van het college. De andere motie dienen wij zelf in. Dan nog over de VVD-motie over het loket: daar zien wij wel wat in, omdat wij zien dat het Energieloket, op dit moment, niet altijd goed functioneert. Mensen krijgen allerlei adviezen, maar hoe neem je meer mensen mee die echt die stap maken? Daar hoort het stuk financiering ook bij, dus ik ben benieuwd naar wat het college hiervan zegt.

00:22:53

Voorzitter: Dank u wel, meneer Ubbens. De heer Staijen namens de Stadspartij.

00:22:57

De heer Staijen: En namens 100%, Voorzitter. Wij staan, zowel de Stadspartij als 100%, achter de verdere uitrol van het net in het noordwesten van de stad, maar we willen dat warmtenet wel graag veel meer verdicht hebben. Vooral door het aansluiten van grondgebonden woningen, zodat er een totale dekking komt van gelijke aansluitingen per gebied. Het is natuurlijk prachtig, snel en relatief goedkoop om meters te maken door het in een zo groot mogelijk gebied snel aansluiten van grote coöperatie woonblokken, maar dit werkt wel ongelijkheid voor alle mensen in de hand. Dan over de diverse moties. Wat je niet verliest, Voorzitter, hoef je niet bij te stoken. De belangrijkste maatregel blijft nog steeds isoleren, isoleren, isoleren. Er zijn subsidies mogelijk, maar dan is er nog altijd een eigen bijdrage voor nodig. De SP had het er daarnet ook al over. Lang niet alle woningbezitters hebben op dit moment de middelen voor zo'n investering. De Stadspartij en 100% zijn daarom mede-indieners van het amendement om, indien nodig, isolatie vanuit het Energietransitiefonds voor te schieten en ook van de motie 'betaalbare energie'.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:24:06

De heer Staijen: Dan Zon op daken. Dat is nog steeds het beste plekje waar die dingen kunnen liggen, denk ik, of op bedrijven, want daar zijn grote oppervlaktes, maar toch zal het meeste van de particuliere woningen moeten komen. Ook hier krijg je weer hetzelfde verhaal: veel inwoners willen die panelen - die op de lange duur zichzelf terugverdienen - heel graag aanleggen, maar missen de middelen om de investering te doen. Dat gaat, op den duur, dus weer een grote energieongelijkheid geven tussen burens, waarvan de een het net wel en de ander het net niet kan betalen. Dat is een zeer ongewenste situatie, want de energiekosten blijven maar stijgen. We zijn daarom ook hier mede-indiener van het amendement, waarin deze bewoners geholpen worden door middel van een renteloze lening uit het transitiefonds. Dan de zonneparken. Zowel de Stadspartij als 100% zijn voorstander van een beperkt aantal kleine zonneparken, mits - het is al vaker gezegd - lokaal initiatief, meer dan 51 procent eigendom lokaal en voldoende draagvlak.

00:25:10

De heer Staijen: We vinden het heel belangrijk dat er per deelnemer een beperking in is gekomen tot circa 5000 watt piek. Dat is ongeveer één gezinsverbruik per jaar. Voorzitter, ook in dit voorstel weer wordt slechts zijdelings aangestipt dat de raad, als zij dat wenst, om een draagvlaktoets kan vragen. De criteria voor zo'n toets zijn ook niet omschreven, maar, Voorzitter, ook kleine zonneparken schrijven fors in op de woonomgeving en daarom vinden wij dat het voorstel op dit punt onvoldoende waarborg geeft aan de omwonenden. Wij willen dat er bij alle voorstellen, ook voor kleine zonneparken, standaard een draagvlaktoets wordt uitgevoerd of een draagvlakonderzoek, zoals het nu genoemd is, zodat de raad een goed gefundeerd besluit kan nemen bij de vergunningverlening. Stadspartij en 100% Groningen dienen daarom het amendement 'draagvlakonderzoek' en het amendement 'spreiding van zonneparken' mee in. Dank u wel.

00:26:09

Voorzitter: Dank u wel. De heer Bosch namens Student en Stad.

00:26:13

De heer Bosch: Dank u wel, Voorzitter. Ik ga het hier blijven zeggen: de klimaatcrisis is de grootste uitdaging van onze tijd en we hebben daar als politiek immense verantwoordelijkheid in. We hebben alle mogelijkheden om dit enorme probleem, dat langzaam maar steeds erger op ons afkomt, tot een goed einde te brengen en onze wereld, waarin we nu leven, leefbaar te houden voor ons, maar dat is wel onze verantwoordelijkheid. Daar gaan we met opgeheven hoofd naar tegemoet en daarom zijn we heel blij met de plannen die nu voorliggen. Ze zijn ambitieus. Op sommige plekken zijn ze erg ambitieus en op sommige plekken wat minder. Daar ga ik nu wat meer op in. Om te beginnen over de warmtetransitie: wij denken dat dit plan de juiste ambitie uitstraalt. Het is enorm uitdagend. Het laaghangend fruit begint nu langzaamaan binnen te komen. De warmtenetten voor hoogbouw, elektrisch verwarmen van nieuwbouw en laagdrempelige isolatie van bestaand woningbestand. Het laaghangend fruit komt echt steeds meer en ik denk dat de twee amendementen die daarover zijn ingediend - enerzijds een meer compleet Energieloket en aan de andere kant de andere motie die daarover gaat om van mensen geen eigen bijdrage te verwachten, sluiten daarop aan. Daar zien wij veel heil in en wij zullen voorstemmen.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:27:33

De heer Bosch: Het hoog hangend fruit - dan heb je het over warmtenetten voor niet-hoogbouw en alle bestaande woningen waar al die inwoners van ons nu in wonen - gaan isoleren, zodat ze hybride kunnen zijn. Dat staat nu in de plannen. Dat is echt een enorme uitdaging en ik roep hier dan ook de partijen op die - hopelijk zijn wij daar straks onderdeel van - coalitieakkoorden gaan schrijven, dat je daarvoor echt moet, als je dit wil gaan halen, durven te investeren en ook Den Haag zou dat moeten doen. Dan over naar 'Zon'. Dat ligt, voor wat betreft Student en Stad, net iets anders. Dan zijn we in een andere fase van de transitie. Daarin lijkt het nu dat we hard gaan, mede doordat we zelf het heft in handen nemen, maar we lijken ook, wat ons betreft, wat te gaan temporiseren. We kijken eens rustig even aan en we proberen het allemaal op een hele perfecte manier te doen. Goed! Moet je ook proberen, maar we moeten wel keihard blijven rennen, want het energieverbruik, het elektriciteitsverbruik, waar we nog naartoe gaan, gaat alleen maar stijgen, dus we hebben heel erg veel elektriciteit nodig. Wij denken dat die draagvlaktoets - daar kunnen we wel in meegaan - een goede toevoeging is, mede ook omdat dat het proces richting inwoners duidelijk maakt. Ieder proces krijgt een draagvlaktoets, dat snappen wij.

00:28:58

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Boter.

00:29:02

De heer Boter: Als ik het goed beluister hoor ik een beetje een tegenstelling, want ik hoor u eigenlijk een halleluja-verhaal vertellen over windmolens en zonne-energie - als ik er helemaal in doorga - maar dan gaan we een draagvlaktoets houden en dan willen mensen het niet, maar dan komt het er toch want anders gaan we niet met opgeheven hoofd de klimaatnoodtoestand beslechten.

00:29:20

De heer Bosch: Volgens mij heeft de heer Boter mij niet horen zeggen dat, onder welke omstandigheden dan ook, hoeveel mensen ertegen zijn of hoe slecht het ingepast is, het er sowieso komt. Dat heeft de heer Boter mij niet horen zeggen. Wat wel heel erg belangrijk is, is dat je het complete beeld hebt en dan een keuze maakt. Wanneer die keuze dan voorligt met een draagvlakonderzoek, zou het best kunnen - inderdaad, dat zeg ik bij deze - dat Student en Stad, ondanks dat er niet superveel draagvlak is, toch zegt dat het er moet komen. Dat is ook de verantwoordelijkheid van de politiek en dat is keuzes maken. Daarin moet je wel allerlei informatie hebben en daar komt het clusteren wat bij aan, want ik zou aan de wethouder willen vragen, als we dit gaan doen, of het niet nog moeilijker wordt op het moment dat je, bijvoorbeeld, geen twee zonneparken naast elkaar kan zetten? Als dat zo is, dan denk ik dat wij er geen voorstander van zijn. Al met al staan de plannen goed en kunnen wij ons hier goed in volgen. Tot zover.

00:30:24

Voorzitter: Dank u wel, meneer Bosch. De heer Van Kesteren namens de PVV.

00:30:29

De heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter. Het voorstel van de PVV: zonnevelden per direct verbieden! Het is geïnstitutionaliseerde milieuverontreiniging en de ruimte, natuurlandschap en bouwgrond is al beperkt in onze gemeente. De PVV-fractie is tegen deze

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

ambitieuze energietransitie, omdat het inwoners dwingt of dat ze met subsidie daartoe worden verleid. Voorzitter, onderaan de streep zullen ze structureel alleen maar op hogere kosten worden gejaagd. Subsidie op subsidie moet dat leed vervolgens gaan verzachten, maar de PVV vindt dat je het bij de bron moet aanpakken, dus die reële ambities moet je bijstellen en beperken tot realistische maatregelen waar inwoners zelf keuzes in kunnen maken. Dan heb ik nog iets over het Warmtetransitieplan, een project van Grunneger Power. Daar heeft 41 procent van de bewoners Paddepoel scepsis over of geen interesse. De overige 59 procent met scepsis of geen interesse zal uiteindelijk ook van het gas worden afgesloten en hebben geen andere keus. Voor deze mensen is het dus slikken of stikken. De klimaatdictatuur.

00:31:37

De heer Van Kesteren: De PVV-fractie vindt het van de gekke dat die minderheid voor een meerderheid gaat bepalen waar zij hun warmte vandaan halen. Neemt u van mij aan, Voorzitter, met de elektrificatie van onze samenleving zal er veel meer olie, gas en kolen nodig zijn om aan die energiebehoefte te kunnen voldoen. Dat is de realiteit. Dan 'zonnepanelen op daken'. Veel inwoners bezwijken voor de verleiding vanwege de aantrekkelijke subsidies, maar wat die mensen, die zonnepanelen aanschaffen, niet wordt verteld is, dat als die zonnepanelen na een jaar of tien à vijftien moeten worden gesaneerd - dat zijn ze afgeschreven - dat dan wordt gezien als chemisch afval. Dan komen de mensen in pakken en die moeten dat verwijderen. Wie gaat dat betalen? Zijn dat ook de mensen die toen verleid zijn door die aantrekkelijke subsidies om die rotzooi op hun daken te plaatsen? Want dan moet er vast voor betaald worden, net als de asbestverwijdering. Dat gaat ook gebeuren, dat is de toekomst.

00:32:36

De heer Van Kesteren: Wordt het in contracten opgenomen dat het ook gesubsidieerd wordt? Dan hebben we het nog over de salderingsregeling. De mensen die overtollige stroom van hun daken leveren aan het net krijgen daar een aantrekkelijke prijs voor, waardoor hun stroomkosten omlaaggaan. Wat gebeurt er als die salderingsregeling verdwijnt? Die gaat verdwijnen, want zodra iedereen die panelen op hun dak heeft, worden al die subsidies teruggedraaid en dan begint het gemekker, want krijg je dan nog die stroomprijs die voor die salderingsregeling gold? Dat zijn zaken waar de PVV zich nu al mee bezig houdt. Regeren is vooruitkijken. Ik wil graag een antwoord van dit college hoe ze daar straks mee omgaan, want het probleem komt.

00:33:21

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Kesteren. Mevrouw De Wrede namens de Partij voor de Dieren. De heer Brandenburg had nog een vraag voor de heer Van Kesteren?

00:33:29

De heer Brandenburg: Ja, Voorzitter, dat had de heer Brandenburg. Ik ben wel benieuwd of de heer Van Kesteren vindt dat alle inwoners, ook degenen met een smalle beurs, de mogelijkheid moeten hebben om hun woning te isoleren?

00:33:39

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:33:40

De heer Van Kesteren: Ja, daar ben ik het helemaal mee eens. Dat zijn realistische programma's, waarin mensen die hun woning gaan isoleren en die daar financieel wat bij geholpen worden, dat direct terugzien in hun energierekening en dat is hartstikke goed.

00:33:52

Voorzitter: Dank u wel.

00:33:52

De heer Brandenburg: Dus de PVV steunt het amendement dat de gemeente dat mogelijk gaat maken?

00:33:57

Voorzitter: Meneer Van Kesteren.

00:33:58

De heer Van Kesteren: Wij steunen amendementen die tot doel hebben om voor mensen daadwerkelijk en structureel de lasten te verlagen, maar wij gaan niet meewerken aan plannen die de bedoeling hebben om uiteindelijk structureel de kosten te verhogen voor mensen en om die energietransitie mogelijk te maken. Wij zijn tegen energietransitie. Wij zijn veel meer voor praktische oplossingen en dat heeft helemaal niets met die energietransitie te maken.

00:34:27

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:34:29

De heer Brandenburg: Dus voor het voorstel van de SP, want dat gaat precies hierover.

00:34:31

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

00:34:33

De heer Van Kesteren: Voorzitter, wij zijn voor een energievoorziening, zoals schoon gas. Geen Gronings gas, maar wel aan het gas, waardoor mensen - daar is alles op ingericht - een lagere energierekening hebben. Het schone gas kun je overal vandaan halen en daar zijn wij voorstander van. Wij zijn geen voorstander, in tegenstelling tot de SP, die meegaat in deze energietransitie, terwijl ze weten dat ze hun achterban vernachelen. Uiteindelijk is jullie achterban de dupe van deze energietransitie, alleen dat vertellen jullie niet aan je achterban.

00:35:05

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Kesteren. Ik wilde eigenlijk naar mevrouw De Wrede gaan, meneer Lo-A-Njoe of is het heel belangrijk? Dan mag het.

00:35:13

De heer Lo-A-Njoe: Ik wil gewoon een helder ja of nee op de vraag. Die heb ik niet gehoord.

00:35:16

De heer Van Kesteren: Straks bij het stemmen zult u versted staan.

00:35:25

Voorzitter: We gaan het zien. Mevrouw De Wrede namens de Partij voor de Dieren.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:35:32

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. De Partij voor de Dieren vindt dat ook mensen met minder hoge inkomens moeten kunnen bijdragen aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid richting verduurzaming. Vandaar dat wij graag dat amendement mede-indienen, maar je kunt het ook op een andere manier benaderen. Zeker omdat de lage inkomens volop meebetalen aan energiebelastingen die voor een groot deel, in de vorm van dikke SDE-subsidies, ten goede zijn gekomen aan allerlei bedrijven, particulieren en mensen met veel grond - ook vermogenden dus - is het niet meer dan logisch dat we er nu voor zorgen dat die lage inkomens mee kunnen komen en niet de dupe zijn van de ontwikkelingen. Als we niet oppassen wordt die energietransitie een extra factor in de tweedeling van de maatschappij en dat moeten we zien te voorkomen.

00:36:34

Mevrouw De Wrede: Ervoor zorgen om de lage inkomens en - zoals de heer Brandenburg dat in de commissie zei - het gaat ook om, bijvoorbeeld, mensen met een eigen huis die net zo'n beetje de hypotheek kunnen betalen, om die groep te helpen. Dat leidt ertoe dat er, in ieder geval, een grotere kans is dat alle daken kunnen worden aangewend voor zonnepanelen. Dat scheelt dan weer, want weilanden hebben we nodig voor de extensivering van de landbouw en het herstel van de biodiversiteit. Daar weet iedereen natuurlijk van alles van en bovendien ook voor het creëren van extra recreatiemogelijkheden, iets waar vaker moord en brand om wordt geschreeuwd in deze tijd. Van hernieuwbare energie wordt wel gezegd dat het een volgende industriële golf is en daar is de Partij voor de Dieren het wel een beetje mee eens. We hebben lang niet genoeg aandacht voor energiebesparing en een andere koers opgaan. Hoe het ook zij, we zullen toch wat energie nodig blijven hebben en zonneweides kunnen ook voordelen hebben voor de grond, de ecologie en zelfs voor het landschap.

00:37:51

Mevrouw De Wrede: Als je kijkt naar de voorbeelden die er, her en der in het land, zijn en zelfs in onze eigen gemeente, Vierverlaten, waar zonneweides een positieve bijdrage leveren aan de ecologie en aan het landschap, moeten we niet gelijk in de kramp schieten dat alle zonneweides een bedreiging vormen voor je uitzicht en het landschap. We zijn in eerste instantie niet zo heel enthousiast over de amendementen van de ChristenUnie, waar we dat een beetje in menen te proeven. Maar goed, we zullen, alvorens een oordeel te geven over de amendementen, de beantwoording van het college afwachten. Wij hadden zelf na de commissie toch wel het gevoel dat er voldoende draagvlak geborgd zit in de werkwijze, zoals die is opgesteld. Ja, even kijken, volgens mij heb ik alles wel gezegd. De motie van de VVD vinden wij ook sympathiek. Ja, dit was het, Voorzitter.

00:39:04

Voorzitter: Laten we er dan mee stoppen. Mooi, dank u wel, mevrouw De Wrede. Wie dan? De heer Lo-A-Njoe namens D66.

00:39:09

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, Voorzitter. We hebben in de meningsvormende commissie al toegelicht waarom wij wel positief zijn over de beleidskaders voor Zon op daken en warmte en alle aanpassingen met het Beleidskader voor zonneparken zoals dat nu voorligt. Er wordt in de versie, zoals die nu voorligt, tot ons genoegen recht gedaan aan de kritieke wensen van

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

inwoners, natuur en landschapsorganisaties. We hebben ook gezien dat, met name rondom het proces met de zonneparken, voldoende draagvlak en vroegtijdig betrekken van omwonenden cruciaal is als we onze energietransitie doelen willen halen. Wie alleen op pad gaat, gaat ongetwijfeld sneller, maar wie ver wil komen en zijn doel daadwerkelijk wil behalen, doet er beter aan om dat samen met onze inwoners te doen. Daarom dienen we samen met de ChristenUnie en andere partijen het amendement 'draagvlakonderzoek' in om dit te borgen. We zien graag dat een dergelijk onderzoek een vast onderdeel is van het proces en dat in deze raad de resultaten van zo'n onderzoek worden besproken en afgewogen in het belang van omwonenden.

00:40:01

De heer Lo-A-Njoe: Voor deze beleidskaders geldt dat wij, met andere partijen, diverse andere moties en amendementen hebben ingediend gericht op participatie, draagvlak en profijt en de rol en verantwoordelijkheid van bedrijven in de energietransitie. Deze zijn deels verwerkt in de beleidskaders, maar the proof of the pudding zit natuurlijk in de uitwerking in de praktijk. We zullen dan ook voor deze beleidskaders stemmen, maar zullen de verdere uitwerking van de concrete plannen kritisch blijven volgen op zaken als participatie, draagvlak en profijt voor de direct omwonenden voldoende zijn geconcretiseerd in die plannen.

00:40:32

Voorzitter: U heeft een vraag van meneer Boter.

00:40:36

De heer Boter: Ik dacht dat de heer Lo-A-Njoe wel ingaat op mijn vraag, die ik in principe al had gesteld, maar dat doet hij niet. Wat denkt u wat de uitkomst was geweest als u het amendement wat eerder had aangenomen en we Lageland nog hadden moeten bespreken?

00:40:46

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

00:40:49

De heer Lo-A-Njoe: Dat is achteraf, dus dat weet ik niet. Ik denk dat u vraag erom gaat wat je gaat doen met de uitslag van zo'n onderzoek. Ik denk dat het heel belangrijk is dat wij, als volksvertegenwoordigers in deze raad, een goede en uitlegbare afweging maken van zo'n onderzoek wat gedaan wordt en wij vinden dat het elke keer moet gebeuren. Ik weet niet of dat voldoende antwoord is op uw vraag, maar ik vervolg in ieder geval mijn woordvoering. Tenslotte dienen we samen met de SP en andere partijen-

00:41:12

Voorzitter: De heer Boter wil toch nog iets vragen.

00:41:13

De heer Boter: Dat is wel een heel makkelijk antwoord en het is hartstikke leuk dat D66 allemaal eigen overwegingen maakt, maar het is toch wel handig om te weten wat je doet met de inwoners en de participatie. Die vraag hebben we weleens eerder gesteld. Bij participatie partij D66 komt er dan geen ja of nee en dat hoort u ook graag, heb ik net gehoord.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:41:30

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

00:41:31

De heer Lo-A-Njoe: Dat deel ik niet. Als wij een draagvlakonderzoek doen en daar komen heldere cijfers uit, dan weten we hoe de mensen daarover denken en wegen wij dat af in onze overwegingen. Daarbij vinden wij, dat spreek ik hier ook uit, de mening van direct omwonenden heel erg belangrijk. Daar hebben we rekening mee te houden.

00:41:50

Voorzitter: Er is nog een vraag van mevrouw De Wrede.

00:41:52

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Ik zei zonet zelf dat, volgens mij, dat draagvlak wel voldoende is geborgd in dit collegevoorstel, maar blijkbaar denkt u, als collegepartij, daar toch anders over. Dat vinden wij hartstikke mooi natuurlijk. Lang leve het dualisme! Ik begrijp dus goed dat u toch van mening bent dat daar nog wel wat aan schort in dit voorstel. Wat schort er dan precies aan, volgens u?

00:42:22

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

00:42:26

De heer Lo-A-Njoe: Wij denken dat het verstandig is om dat extra te borgen. Daarom dienen we dit amendement in. Er is in brede zin zeker draagvlak als het gaat om de energietransitie, maar op het moment dat er bij jou in de buurt zo'n project plaatsvindt is het van belang dat je je daarover kunt uitspreken. Dat hebben we gezien in het hele proces tot nu toe en wij vinden het belangrijk om dat te borgen voor elk plan wat we gaan uitvoeren als het gaat om zonneparken. Voorzitter, tenslotte dienen we samen met de SP en andere partijen twee amendementen in die richting geven aan de manier waarop we de financiële opbrengsten uit lokaal eigendom van zonneparken en warmteprojecten zouden kunnen besteden. We waren daarbij wel, zoals we zonet al lieten weten, enigszins verrast dat juist de partijen die fel tegen de bron van inkomsten hebben gestemd van het energiefonds hiermee kwamen, maar de inhoud van het amendement ondersteunen wij van harte. We vinden het belangrijk dat de energietransitie van iedereen is en dus ook toegankelijk is voor iedereen en niet alleen voor wie het zelf toch al wel kan betalen.

00:43:21

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Brandenburg.

00:43:22

De heer Brandenburg: Voorzitter, die bal is natuurlijk net zo makkelijk terug te kaatsen. Waarom was D66 dan niet bij de behandeling van de begroting voornemens om die zeventien miljoen, die op de lopende rekening overblijft, voor dit fonds te bestemmen? U wilt kennelijk maar die twee miljoen in dat fonds en geen zeventien miljoen.

00:43:40

Voorzitter: De heer Lo-A-Njoe.

00:43:41

De heer Lo-A-Njoe: Ja, dat klopt. Als dat de vraag is dan is het antwoord heel kort. Voorzitter,

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

D66 is ervan overtuigd dat we onze energietransitie alleen gaan halen als we dat samen met de inwoners doen door ze te betrekken en naar ze te luisteren. Ik heb begrepen dat ik mijn stemverklaring ook direct mag doen, Voorzitter. Ja? Voor wat betreft de spreiding van zonneparken: we begrijpen de vrees van bewoners van dorpen zoals Thesinge en Ten Boer om mogelijk ingesloten te worden door meerdere zonneparken en we vinden dat we dat moeten voorkomen. We zullen het amendement daarom steunen. We zijn er echter geen voorstander van om zonneparken als hagelslag te verspreiden over het gehele landschap en zien graag wel enige clustering, maar zoals gezegd: niet door dorpen in te sluiten. Dank u wel.

00:44:21

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel, meneer Lo-A-Njoe. Mevrouw Nieuwenhout namens GroenLinks.

00:44:26

Mevrouw Nieuwenhout: Hartelijk dank. We moeten er met zijn allen alles aan doen om de opwarming van de aarde binnen de perken te houden. Deze plannen zijn allemaal goede stappen in de richting van Groningen CO2-neutraal in 2035. In de commissie hebben we het gehad over de betaalbaarheid van de energietransitie voor individuele huishoudens. Dat is een heel belangrijk punt voor ons. GroenLinks wil dat de energietransitie, in plaats van de extra last op huishoudens te leggen, een grote gelijkmaker wordt. Grote vervuilende industrie betaalt en de mensen die het zelf moeilijk kunnen opbrengen om hun huis te verduurzamen worden er financieel bij geholpen. De afgelopen jaren heeft GroenLinks zich dan ook ingezet voor de oprichting van het Energietransitiefonds dat gevuld wordt met de opbrengsten van wind- en zonne-energie die gemeentelijk ontwikkeld worden. Daarnaast heeft onze wethouder afgelopen begroting alvast aangekondigd met een voorstel te komen voor twee miljoen startkapitaal voor dat fonds.

00:45:21

Mevrouw Nieuwenhout: Naast de € 15.800.000 om energiearmoede te bestrijden en zoveel mogelijk aardgas te besparen, helpt het fonds dus extra om de energietransitie als gelijkmaker te zien. Hoewel we het fonds verder gaan bespreken in januari, steunen we het voorstel om in het Warmtetransitieplan alvast een voorziening in te richten voor degenen die het hardst nodig hebben om hun woning te verduurzamen, zodat de energietransitie toegankelijk is voor iedereen en uiteindelijk het geld landt op de plekken waar het het meeste verschil kan maken. Voor de zonnepanelen op daken geldt hetzelfde. Het fonds wordt deels gevuld met de opbrengsten van grote zonneparken en zo is de cirkel weer rond. Zo zorgen we er ook nog voor dat er zoveel mogelijk daken vol komen te liggen.

00:46:13

Mevrouw Nieuwenhout: Door naar de zonnepanelen in parken. In de commissie vroegen we de wethouder om nog eens goed te kijken naar het beleidsstuk om het recht van eerste koop voor de gemeente toe te voegen en om duidelijk te maken hoe het onderscheid tussen de eerste en de tweede trede gemaakt wordt. We zijn tevreden met de errata die de wethouder hierover heeft toegevoegd. Zo zorgen we ervoor dat de coöperatieve zonneparken in de gemeenschap blijven, zoals GroenLinks graag wil, en dat het voor de coöperatieve initiatieven ook duidelijk is wanneer ze de overstap van trede één naar trede

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

twee kunnen maken. Verder spraken we in de commissie veel over draagvlak en participatie. We steunen de amendementen hieromtrent en hopen uiteraard dat dit ertoe leidt dat buurten en dorpen zich gehoord voelen en het draagvlak breed en groot ontwikkeld wordt. Deze zonneparken, zeker de kleine en coöperatieve, zijn essentieel om ervoor te zorgen dat we met zijn allen onze klimaatbelofte kunnen voldoen.

00:47:14

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout, u heeft nog een vraag van de heer Boter. De heer Boter.

00:47:17

De heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. De vraag is eigenlijk een beetje hetzelfde zoals ik ook aan de Partij voor de Dieren stelde. Aan de ene kant gaat u de draagvlaktoets ondersteunen waar D66 en de ChristenUnie om vragen en vervolgens hoor ik u een heel verhaal vertellen dat we eigenlijk al die zonnepanelen nodig hebben om allerlei dingen. Wat gaat u dan doen met de uitkomst van die draagvlaktoets?

00:47:35

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:47:38

Mevrouw Nieuwenhout: We gaan ervan uit dat de zonneparken die bottom-up worden georganiseerd door de lokale initiatiefnemers zelf hartstikke hard bezig gaan met werken aan draagvlak en dat ze dus veel bijdragen aan de gemeenschap waar ze inzitten. Op die manier denken wij dat de draagvlaktoets als een soort van extra waarborg kan gelden voor wat sowieso al moet gebeuren, namelijk dat een lokaal zonnepark gedragen wordt door de lokale gemeenschap.

00:48:07

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag van de heer Boter.

00:48:11

De heer Boter: Dan kunt u toch gewoon tegen de amendementen stemmen en de kosten besparen voor draagvlakonderzoek, want dat komt toch al van onderop. Dan hebben de bewoners het al gedaan, anders is het een beetje lood om oud ijzer.

00:48:19

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:48:22

Mevrouw Nieuwenhout: Nee, dat is niet helemaal waar, want het gaat erom dat draagvlak creëren stap één is - dat ligt natuurlijk bij de projectontwikkelaars en dus de lokale initiatieven - en stap twee is dat dan onderzoeken. Wat mij betreft hoeven de kosten daarvoor niet zo heel hoog te zijn, want daar hebben we allerlei digitale instrumenten voor en anders inderdaad een brief sturen. Dat zijn niet de kosten waar het om gaat in de energietransitie, dat zijn hele andere kosten. Waar ik nog even over door wilde gaan is wat de waarde eigenlijk is van die energieparks voor de gemeenschappen? Ze kunnen namelijk ook helpen om gemeenschappen bij elkaar te brengen voor een gemeenschappelijk project, misschien de lokale omgeving te verbeteren en in ieder geval de ecologie te verbeteren, want daar wil ik nog extra de aandacht op vestigen. We leren steeds meer over hoe we de ecologische ontwikkelingen kunnen stimuleren in de zonneparken en met dit beleid kunnen

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

we ecologie op dit moment vaak - 'grasvalt', zoals dat wel genoemd wordt - verbeteren naar een rijke ecologische ontwikkeling. Dat zou een hele grote verrijking zijn voor mooie stukjes in de stad. Daar zou ik graag mee willen afsluiten. Deze zonneparken kunnen een hele mooie verrijking zijn voor de omgeving en we hopen en rekenen dan ook op flink draagvlak vanuit de omgeving.

00:49:45

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Nieuwenhout. U heeft nog een vraag van mevrouw De Wrede.

00:49:50

Mevrouw De Wrede: Ja, het is een beetje muggenziften, maar ja, we zitten hier nu toch. Mevrouw Nieuwenhout zegt dat zonneparken een grote ecologische waarde kunnen bijdragen, bijvoorbeeld 'grasvalt', aan stukjes grond in de stad. Is mevrouw Nieuwenhout het met mij eens dat het met name gaat om land buiten de stad, het industriële agrarische grondgebied? Inderdaad, dat 'grasvalt' dat die ecologische plus goed kan gebruiken van zonneweides en dat die stukjes gras die wat meer binnen de stedelijke gebieden liggen, zoals, ik noem maar wat, het Driebondsbos of de vloeivelden, vaak juist ecologisch heel erg waardevol zijn en dat je daar nou eigenlijk niet op zou moeten bouwen. Geen huizen, maar ook geen zonneparken.

00:50:40

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:50:43

Mevrouw Nieuwenhout: Laten we in deze bespreking het Driebondsbos en de Suikerzijde maar even voor wat ze zijn. Verder verschilt het echt per plek wat de ecologische waarde is. Over het algemeen denk ik dat op elke plek de ecologische waarde verbeterd kan worden op het moment dat een zonnepark daar met een juiste ecologische inpassing wordt aangelegd.

00:51:07

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Nieuwenhout. Ik vond u leuker toen u nog stemmetjes deed, mevrouw De Wrede. Mevrouw Boogaard namens de Partij van de Arbeid.

00:51:20

Mevrouw Boogaard: Dank u wel. Ik zal braaf de moties afgaan om de discussies niet over te doen en ons klimaatstandpunt ook niet uit de doeken te doen. De amendementen van de SP spreken voor zich. Het is geen geheim dat de PvdA met smart zit te wachten op het Energietransitiefonds, juist om deze groep vooruit te helpen. Wat ons betreft wordt dit een belangrijke kern van het fonds en cruciaal voor de voorkoming van energiearmoede. Wel met de kanttekening dat, daar waar de middelen niet toereikend zijn om de revolutie in één keer van de grond te krijgen, isolatie, wat ons betreft, prioriteit heeft. De motie van de VVD raakt hier ook aan. Het in beeld brengen van de financiën werkt voor veel mensen zo'n barrière op dat mensen maar tegen de beslissing aan blijven hikken. We hebben echter beperkte middelen en we zijn er niet helemaal van overtuigd dat deze inzet bij deze groep, de mensen zonder financiële middelen, neerslaat. We vinden het een goed idee om alle mensen te ontzorgen die een bijdrage willen leveren, maar wel eerst deze groep.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:52:18

Mevrouw Boogaard: Voorzitter, we zijn benieuwd of het college het voorstel van de VVD haalbaar acht, of dit een grote investering van de gemeente vraagt en bij welke groep zij verwachten dat het voordeel van deze regeling neer zal slaan. Dan de amendementen van de ChristenUnie. Ondanks de waarborgen die wij wel degelijk zien in de stukken, dat dorpen niet zomaar omringd zullen worden door zonneparken, snappen we deze angst wel. Daarom hebben we in de commissie om toezeggingen van het college gevraagd over de inrichting van het participatieproces. We steunen het dus van harte om mensen hier nog meer zekerheid in te geven. Hetzelfde geldt voor de draagvlaktoets. Wij verwachten dat dit de inwoners meer zekerheid geeft dat hun inbreng relevant is. Wel zien we een belangrijke rol in de uitwerking hiervan, zodat we hier niet, zoals de heer Boter ook vermoedt, voor ieder park een duiding-discussie moeten voeren. Dank u wel.

00:53:09

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Boogaard. Dan zou ik naar de beantwoording van de wethouder willen. Ik had nog moeten zeggen dat hij eigenlijk vooraf al even de raad had willen toelichten. Die kans heb ik hem niet gegeven, maar dat kan hij nu doen. Dan zou ik ook direct willen vragen of de wethouder, het zijn allemaal amendementen in dit geval, die van een beoordeling zou willen voorzien? En één motie nog, hoor ik naast mij. De heer Broeksma.

00:53:38

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Inderdaad, om te beginnen met de errata. Naar aanleiding van de commissievergadering van vorige week hebben we een drietal aanpassingen gedaan aan het Beleidskader Zonneparken. U heeft die teksten voor u liggen of die zijn aangevoegd. U wordt geacht dat te beschouwen als de nieuwe teksten in het Beleidskader Zonneparken waar u straks over gaat stemmen. Voorzitter, mooi om deze discussie nu te hebben en om het in één vergadering zowel te hebben over het Warmtetransitieplan als over een Zonneparken en Zon op dak. U weet dat, in ieder geval, die laatste twee met elkaar communicerende vaten vormen. Alles in één vergadering, zodat u de energithema's in samenhang met elkaar kunt afwegen. Ik denk dat het mooi en goed is. Voorzitter, ik ga bij de amendementen en de motie langs in volgorde van het RIS en dan kom ik bij amendement 3, Fonds Zonnepanelen, ingediend door de SP en andere partijen en dan doe ik meteen amendement 4 erbij, Fonds isolatie warmte.

00:54:46

De heer Broeksma: U staat op het punt een amendement aan te nemen en dat u een besluit neemt met betrekking tot een fonds dat er nog niet is, maar het betekent wel uw enthousiasme voor het fonds Energietransitie, waarvan het college het initiatief heeft genomen om dat op te richten. U kunt niet wachten en ik denk dat het terecht is. Zonnepanelen, bijvoorbeeld, leveren geld op en de investering rendeert, dus het is sneu - of sneu is het woord niet eens - het is uitermate jammer als je deze investering dan niet zou kunnen doen waarmee je je energiekosten naar beneden kunt brengen en de investering terugverdient. In feite door deze beide amendementen of door het fonds Energietransitie kan een soort tweedeling voorkomen worden tussen de mensen die wel kunnen investeren en zij die niet kunnen investeren. Nou, dat willen we niet. Eigenlijk zouden we het andersom willen, namelijk dat de tweedeling - the haves and the have nots, om het zo maar te zeggen -

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

dichter bij elkaar komt. Het is zo dat als zij, die niet kunnen investeren, niet mee kunnen doen, we onze CO2 doelstelling dan niet halen.

00:55:49

De heer Broeksma: Het is dus belangrijk dat iedereen mee kan doen. Het fonds Energietransitie heeft een incidentele vulling als ook een structurele vulling via de gemeentelijke projecten, grote zonneparken en de windplannen bij Roodehaan. De amendementen 03 en 04 geven wij oordeel aan de raad. Dan motie 07 die ertussen staat - ik doe het in volgorde van het RIS-systeem - Energieloket van de VVD. Waar u naar vraagt is eigenlijk zoals het Energieloket al voor een belangrijk deel werkt. Het Energieloket geeft informatie en advies over een stappenplan naar aardgasvrij wonen, gebaseerd op de warmtevoorziening en de woontypologie, met een duidelijke verwijzing naar landelijke, regionale en lokale subsidies. U heeft als overzicht gezien hoeveel subsidiemogelijkheden er wel niet zijn, maar ook financieringsmogelijkheden.

00:56:49

De heer Broeksma: Meefinancieren via de hypotheek op de overwaarde is één van de financieringsmogelijkheden waarover je informatie kunt vinden op het Energieloket. Energieadviseurs, die aangevraagd kunnen worden, kunnen die subsidies en financieringsmogelijkheden meenemen. Als u vraagt of de gemeente ook een rol kan spelen in dat financiële adviesgesprek en of ze kunnen doorverwijzen naar de financieel adviseurs: vergeet niet dat die financiële adviseurs een commercieel tarief of een marktconform tarief moeten vragen. Vroeger werden ze betaald door provisie van de hypotheek. Dan had je het van de hypotheekverstrekker en had je het effect, dat de hypotheekpartij die het hoogste rendement gaf eerder werd geadviseerd dan een andere. Door de wet is dat verboden. Financiële adviseurs hebben de plicht om te kijken of iemand niet te veel leent. Zij moeten nagaan waar een BKR-registratie is, iets met een studieschuld, inkomen, hebt u een vaste baan, een werkgeversverklaring, enzovoorts. Dat is niet ons Energieloket. Verwijzen naar een aantal financieel adviseurs, dus daarmee ook anderen uitsluiten, is iets wat niet past bij de gemeente.

00:58:01

De heer Broeksma: Mensen moeten de vrijheid hebben om een financieel adviseur te kiezen die ze willen. Dus uw motie wordt ontraden door het college. Voorzitter, amendement 01 bij agendapunt 10b: Draagvlakonderzoek zonneparken door verschillende partijen en de ChristenUnie ingediend. U vraagt naar het draagvlak en het is wel mooi om nog even te memoreren dat het eerste moment waarop het zonneparkenbeleid de openbaarheid inging was, ik meen, 17 november 2020. We zitten nu een jaar en een week later te spreken en te besluiten over het zonneparkenbeleid, samen met de andere dossiers. Het document heeft heel veel opgeroepen, u weet dat, en als we het allemaal van tevoren hadden geweten hadden we het misschien anders aangepakt, maar ik denk dat de flexibiliteit in het inspraakproces er mede toe heeft geleid dat het aangepaste kader maar heel beperkt is ingesproken. Een van de insprekers ging over het thema wat u aansnijdt over draagvlak en de spreiding van de zonneparken. Het draagvlakonderzoek, de spoiler, zal ik oordeel raad geven. Natuurlijk is uiteindelijk elke motie en elk amendement oordeel raad.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:59:17

De heer Broeksma: Voor het college had het niet hoeven. Ik heb u aangegeven, ook vorige week in de commissie, dat we denken dat er voldoende waarborgen zijn om op het moment dat u als raad vindt dat hier een draagvlakonderzoek moet komen - als u twijfels heeft of als u zegt dat u eigenlijk een nader onderzoek verwacht - dat u daarom kunt vragen. Dat is de tekst die er nu staat. Zoals is aangegeven is het zo, dat op het moment dat zo'n zonnepark vanuit de bevolking zelf komt - dat zijn ook de garanties die we willen, 51 procent lokaal eigendom en lokale initiatieven. Het gaat specifiek over kleine zonneparken en niet over de grote, want dat is een separate kwestie - dat dat vanuit onderop komt. Vaak is het zo, dat verwachten wij, dat het dorp of de omgeving daar vierkant achterstaat, dus dat een draagvlakonderzoek in dat geval niet nodig is. Als u zegt dat, hoe dan ook, linksom of rechtsom, er in elk geval een draagvlakonderzoek moet zijn, dan is het natuurlijk uw vrijheid, als raad, om daarover te besluiten. Dus daarom oordeel raad.

01:00:16

De heer Broeksma: Amendement 02: Spreiding zonneparken. U doet een tekstvoorstel en wij denken dat het voor ons ook eigenlijk niet had hoeven. Voor de ChristenUnie, CDA en SP: voor ons, als college, had het niet per se moeten. Wij denken dat er voldoende waarborgen zijn. Juist door het draagvlak en door het draagvlakonderzoek uit uw amendement en uit de betrokkenheid van de bevolking die verplicht is in het hele traject, denken wij dat er voldoende waarborgen zijn om de ongewenste clustering van zonneparken te voorkomen. Soms kan clustering wel gewenst zijn. Als er een parkje van twee hectare is en door extra interesse wil je zeggen dat je er nog een hectare bij doet, dan zou je zeggen dat het geen apart zonnepark moet worden, maar dat ene park, wat er al ligt van twee hectare, wordt er een van drie hectare, als de mensen dat graag willen. Dat zou dus een gewenste clustering zijn. Om ongewenste clustering te voorkomen doet u een tekstvoorstel op pagina 20. Oordeel raad, wat ons betreft. Tot zover, Voorzitter. Straks nog een motie vreemd. Dank u wel.

01:01:19

Voorzitter: De heer Brandenburg heeft nog een vraag.

01:01:22

De heer Brandenburg: De heer Brandenburg verslikt zich. Dat is niet handig. Voorzitter, de wethouder zegt: "Het tekent het enthousiasme van de raad voor het Energietransitiefonds". Dat is, denk ik, waar, maar de raad geeft met dit amendement echt duidelijk een invulling aan waar wij denken dat het Energietransitiefonds voor ingezet moet worden. Ik vind het mooi om te zien dat de wethouder daarbij een deel van onze redentatie en woorden overneemt. Dat voelt wat ongemakkelijk, dat zeg ik er ook meteen bij. Het brengt mij wel tot de vraag: zijn dan inmiddels de geesten rijp om het, bijvoorbeeld, over een gemeentelijk energiebedrijf te gaan hebben hier met elkaar, als we dit al zo makkelijk voor elkaar krijgen? Hoe kijkt de wethouder daar tegenaan?

01:02:01

Voorzitter: De wethouder.

01:02:04

De heer Broeksma: Nou, u noemt het ongemakkelijk, maar ik ben gewoon blij, meneer

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

Brandenburg, dat u het initiatief van het college steunt om een fonds Energietransitie op te richten. Als het gaat over de vulling van het fonds heb ik al gezegd dat u een incidentele vulling heeft. Het college is bereid alvast twee miljoen vrij te maken, natuurlijk met instemming van de raad. Mevrouw Nieuwenhout - ik heb u vorige week een lijstje gegeven - komt tot 15,8 miljoen. Ik denk dat het een conservatieve schatting is over de middelen die er zijn om isolatie en de andere energiemaatregelen te nemen, maar dat die fondsen er zijn. Een deel van de structurele vulling zou uit die gemeentelijke projecten moeten komen. Wij hebben u een voorstel gedaan voor Meerstad-Noord en bij die windturbines. Ik weet niet zeker of u, als SP, daarvoor gestemd heeft, maar ook als u tegengestemd heeft mag u meedoen in de besteding van die middelen. Die zijn er niet eerder dan 2023 of 2024, dus daarvoor nu alvast die twee miljoen besteding.

01:03:02

De heer Broeksma: Zoals u net al aangaf zijn wij voor gemeentelijke projecten, dus voor een gemeentelijke bestemming van de winsten. Die moeten niet naar de commerciële ontwikkelaars gaan en die moeten niet naar het buitenland gaan, maar die gaan hier naar onze gemeenschap en naar onze gemeente. U, als raad, bent degene die daarover gaat. Dat is behoorlijk uniek, waarin wij onze nek uitsteken als Groningen. Nou, als u dat een gemeentelijk energiebedrijf noemt, dan zijn dat uw woorden spreken, maar het lijkt er sprekend op. Fijn dat u het initiatief van het college steunt. Tot zover, Voorzitter.

01:03:34

Voorzitter: De heer Boter.

01:03:35

De heer Boter: Ik heb nog een korte vraag naar aanleiding van wat de wethouder over onze motie zei. Het werd heel erg platgeslagen dat we niet samen met een bank gaan werken en dat er allemaal zaken spelen. Waar het veel meer om gaat, is dat het Energiefonds brokjes informatie geeft en iedereen moet kunnen kijken of dat past in de eigen beurs. Sommige mensen zullen de hypotheekadviseur mogelijk zelf vinden, maar heel veel mensen doen dat niet en dat weerhoudt mensen ervan om actie te ondernemen. Zou het niet mogelijk zijn- Je kunt aan studenten te denken, je kunt dan doorgeleiden, je kunt dan afspraken maken, dus dat is waar het meer op zit. Is dat niet een mogelijkheid die er gewoon zou zijn?

01:04:09

Voorzitter: De heer Broeksma.

01:04:10

De heer Broeksma: Er zijn energieadviseurs en die komen bij de mensen thuis en zeggen: "In uw geval moet u eerst isoleren en u moet niet aan een warmtepomp denken" of "u denkt aan zonnepanelen en doe eerst dit en later dat". Die geven dedicated advies bij het individuele geval. Die kunnen ook advies geven waar je moet zoeken bij dat financieel advies. Om studenten nu, zeg maar, een BKR-registratie te laten beoordelen of om studenten zelf verantwoordelijkheid te geven om mensen te weerhouden te veel te gaan lenen met een studieschuld die ze al dan niet hebben of met een tijdelijke baan die ze al dan niet hebben, enzovoorts, dat past niet. Daar heb je echte professionele - dat heb ik geprobeerd duidelijk te maken - adviseurs voor. Die zijn verplicht daar een marktconform tarief voor te vragen en die zijn verplicht om mensen te behoeden te veel te lenen. Daar zijn

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

ze zelfs voor aansprakelijk. Dat is niet iets wat je er even bij doet en dat is ook niet de intentie van het Energieloket. De mensen waar het om gaat zullen vaak een hypotheek hebben en zij hebben een hypotheekadviseur die daarbij hoort of financieel adviseur die zij zelf mogen kiezen. Als gemeente moeten wij die rol niet spelen. Tot zover, Voorzitter.

01:05:22

Voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik graag even willen inventariseren of er mensen zijn die nog een stemverklaring willen doen op de amendementen? Zijn ze daar al aan toe of moet dat later op deze vergadering of is er helemaal geen behoefte aan? Dat zou nog mooier zijn. Mevrouw Boogaard heeft het al gedaan, in ieder geval. Geen behoefte aan stemverklaringen op deze amendementen en moties? Hartstikke mooi!

Voorzitter: Dan gaan we verder naar het volgende bespreekpunt: Wijziging verordening cameratoezicht gemeente Groningen. Dat is vandaag voor het eerst op de agenda gekomen. Zijn er mensen die daar het woord over willen voeren? Mevrouw Menger, namens 100% Groningen en ook namens de Stadspartij ga ik nu dan- Nu weer niet? Toch wel. Gaat uw gang.

01:06:17

Mevrouw Menger: Dank u wel, Voorzitter. Er wordt ons vandaag gevraagd om in te stemmen met deze verordening met betrekking tot cameratoezicht in de wijk Hoogkerk voor de duur van een kleine twee weken. Wij zien geen bezwaar, te meer omdat de onderbouwing om tot deze maatregel over te gaan, wat ons betreft, legitiem is. De huidige situatie in de samenleving vraagt om deze stappen. Juist daar waar de boel mogelijk flink uit de hand kan lopen, de veiligheid van onze inwoners en omgeving in het geding zijn en er direct of indirect gevaar dreigt, mag de gemeente, wat ons betreft, deze zware maatregel inzetten. Als dat op steeds meer plekken noodzakelijk is, het zij zo. Een van de doorslaggevende factoren, in onze optiek, is en blijft dat de inzetbaarheid qua mankracht sneller ingezet kan worden daar waar nodig. Efficiënt dus. Mede daardoor kan participeren op onverwachte wendingen effectiever.

01:07:11

Mevrouw Menger: Wat voor ons mede de doorslag geeft om in te stemmen, is de binnengekomen brief van wijkvereniging Hoogkerk, waar in duidelijke taal beschreven staat dat de wijkbewoners blij en opgelucht zijn met de wetenschap dat er opnieuw camera's geplaatst gaan worden in aanloop naar de feestdagen en tot na oud en nieuw. Wanneer er zo expliciet door de bewoners zelf wordt geuit dat ze zich dan vele malen veiliger voelen, is dat voor ons een duidelijk signaal die wij niet opzij zullen schuiven. Met betrekking tot cameratoezicht geldt voor ons de stelregel 'veiligheid boven privacy'. De verordening beschrijft precies de redenen, overwegingen, gewenst doel en looptijd. Helder, duidelijk en transparant. Daar komt bij dat de gemeente deze maatregel zorgvuldig weegt, weloverwogen inzet en haar raad hierop in de juiste wijze meeneemt. Dat spreekt ook uit de monitoring die zal plaatsvinden en de brede evaluatie met de raad na de jaarwisseling. Kortom, Voorzitter, wij kunnen hiermee instemmen en zijn dan ook voor de wijziging verordening cameratoezicht. Dank u wel.

01:08:15

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Menger. De heer Brandsema, namens de ChristenUnie.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:08:19

De heer Brandsema: Dank, Voorzitter. De ChristenUnie kan zich vinden in het raadsvoorstel dat voorligt. Rondom de jaarwisseling is er in het betreffende gebied een verhoogde kans op verstoringen van de openbare orde. De afgelopen jaren hingen er politiecamera's en dit keer worden het gemeentelijke camera's. Het is van tijdelijke aard en uit het raadsvoorstel blijkt, voor de ChristenUnie, dat er voldoende aandacht wordt besteed aan activiteiten die ervoor moeten zorgen dat de kans op ongeregelheden afneemt. Er wordt een opsomming gegeven wat er allemaal georganiseerd en gefaciliteerd wordt. Het gaat hierbij echter allemaal om de jongeren zelf en de ChristenUnie mist hier de aandacht voor de ouders van de jongeren. Kan de burgemeester aangeven of er ook specifiek aandacht uitgaat naar de ouders, zodat zij zich ook weer even bewust zijn van de periode die eraan komt? Voorzitter, we hebben gesproken met inwoners en ondernemers en net als in de brief van de wijkraad Hoogkerk horen we uit die directe contacten dat men blij is met de aanwezigheid van de camera's rondom oud en nieuw. Gezien de rellen van afgelopen zondag in de binnenstad en de mogelijke verdergaande maatregelen in de samenleving door de oplopende besmettingen moeten we, wat de ChristenUnie betreft, niet naïef zijn over de risico's op orde verstoring gedrag. Middels deze camera's kunnen we hopelijk de inzet van politie en andere hulpdiensten zo efficiënt mogelijk inzetten. Dank u wel.

01:09:31

Voorzitter: Dank u wel, meneer Brandsema. Mevrouw Wijnja, namens GroenLinks.

01:09:39

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Waar we blij mee zijn in het voorstel is dat het een integrale aanpak betreft. De heer Brandsema verwees er al even naar. Er is veel inzet vanuit de WIJ door, onder andere, de jongerenwerkers, de Plus Min Mee aanpak wordt ingezet en er is extra politie-inzet. Waar wij als fractie met name naar kijken is of we inschatten dat de burgemeester voldoende middelen in zijn gereedschapskist heeft om de openbare orde te handhaven. We begrepen inderdaad dat de grondslag voor het plaatsen van een politiecamera, zoals eerder is gedaan in Hoogkerk, er niet meer is en daarmee gaan wij akkoord met dit voorstel. De vraag die wij nog wel hebben is of er een inschatting valt te maken wat de effecten van corona de komende weken kunnen zijn? Is de kans dan niet veel groter dat daar het zicht op jongeren kwijtgeraakt wordt? Zijn er alternatieve plannen voor activiteiten die niet meer door kunnen gaan, zoals veel meer op straat zijn, bijvoorbeeld? Dank.

01:10:36

Voorzitter: Dank u wel. Anderen die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. De heer Van Kesteren, namens de PVV.

01:10:47

De heer Van Kesteren: Dank u, Voorzitter. De PVV-fractie is voor cameratoezicht en zoveel mogelijk in gebieden waar overlast is. De heer *Smilna* heeft daar eerder op de middag al aandacht voor gevraagd en voor gepleit. Het werkt preventief. Er is al eerder uitgelegd in bijeenkomsten die we gehad hebben in commissies, dat je vroegtijdig problemen kunt signaleren. Niet alleen drugsoverlast, maar bijvoorbeeld ook als mensen worden lastiggevallen. Je bent er op tijd bij en als je over een beetje realiteitszin beschikt kun je niet tegen cameratoezicht zijn. Het is beter voor de veiligheid van inwoners en leefomgeving,

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

maar ook voor onze kinderen. Privacy is niet echt een argument, want veiligheid gaat boven alles, Voorzitter.

01:11:35

De heer Van Kesteren: Onze fractie heeft ook met bewoners gesproken van buurtvereniging A-kwartier, bijvoorbeeld. Er is daar heel veel overlast en mensen willen rust. Dat moet en kan worden opgelost met onder andere cameratoezicht. Dat willen ze zelf ook. Dan het verplaatsingsrisico naar omliggende woonwijken en drugsoverlast aan huis. Drugsdealers gaan naar woonwijken, omdat daar verslaafden wonen en die willen hun drugs. Daar moet je ook aandacht voor hebben. In coronatijd heb ik het gevoel dat verslaving toeneemt en er ligt dus ook een taak voor WIJ- en zorgteams. Dat probleem in de gemeente Groningen moet niet onderschat worden. Dank u wel.

01:12:19

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Kesteren. Meneer Van Zoelen, namens de Partij voor de Dieren. U mag, meneer Van Zoelen. Ik weet niet of het geluid het doet.

01:12:33

De heer Van Zoelen: Ja, het microfoontje doet het. Wij kunnen ons voor het grootste gedeelte aansluiten bij de woordvoering van GroenLinks. Ik hoor partijen een jubelzang uitspreken over cameratoezicht, maar wij zijn er niet zo enthousiast over. Het gaat hier om een preventieve werking rond oud en nieuw en dan is het voor ons gerechtvaardigd. We vragen ons misschien wel af waarom dit niet kortstondig via de Politiewet kon? Met dit voorstel kunnen we meegaan.

01:13:05

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Zoelen. Mevrouw Jacobs, namens de VVD.

01:13:10

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel, Voorzitter. De fractie van de VVD is het ook eens met het ingediende voorstel en hoopt dat hiermee de veiligheid wordt gewaarborgd in Hoogkerk. We doen het al jaren en we zien en horen de woorden van de burgemeester dat het daadwerkelijk werkt. Voor het overige wil ik me aansluiten bij de woorden van de ChristenUnie en ik ben inderdaad benieuwd naar het antwoord op de vraag hoe we dat met de ouders van jongeren doen, in de zin van: ouders, pas op uw kinderen. Hadden ze dat zondagavond maar gedaan.

01:13:42

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jacobs. De heer Van der Meide namens de Partij van de Arbeid.

01:13:46

De heer Van der Meide: Klopt inderdaad. Dank u wel, Voorzitter. De PvdA kan zich ook vinden in het voorstel van de burgemeester. Helaas is het nodig om die camera's te plaatsen. We willen het alleen maar er goedkeuren als er inderdaad die ketenaanpak is. Wij zitten, naar aanleiding van de beantwoording van de vraag vanmiddag, te denken of het misschien toch niet goed is om een update krijgen van de problematische jeugdgroepen in de gemeente Groningen. Door corona wijzigt het nogal wat en we zien dingen gebeuren, dus

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

misschien is het goed om daar binnenkort nog een keer met z'n allen over te spreken. Dank u wel.

01:14:17

Voorzitter: Dank u wel. De heer Bosch, namens Student en Stad.

01:14:19

De heer Bosch: Voorzitter, omwille van de tijd kan ik me volledig aansluiten bij de woordvoering van de VVD.

01:14:22

Voorzitter: De heer Huisman, namens de SP.

01:14:32

De heer Huisman: Dank u, Voorzitter. Ik wilde al aan het begin aan de slag, maar goed. Zoals u bekend zijn wij, als SP, in het algemeen geen voorstander van cameratoezicht en dient er, naar onze mening, terughoudend mee omgegaan te worden. De afgelopen jaren zijn, tijdens de jaarwisseling, op basis van de Politiewet in Hoogkerk camera's ingezet. Dit is, zoals uit de stukken blijkt, niet de correcte manier waarop camera's ingezet worden. De SP ziet cameratoezicht niet als oplossing voor het voorkomen van ongewenst gedrag. Wij kunnen ons laten overtuigen als er ook andere maatregelen worden getroffen in hetzelfde gebied om de oorzaak van de problemen te voorkomen, als de maatregelen tijdelijk zijn en dat omwonenden de tijdelijke plaatsing van camera's steunen. We hebben gezien dat de gemeente in de afgelopen jaren in Hoogkerk geprobeerd heeft voor de jongeren voorzieningen te treffen. Helaas heeft dit niet geleid tot voldoende afname van overlast.

01:15:30

De heer Huisman: Het jeugdhonk dat in eigen beheer was is dit jaar gesloten, omdat oudere jongeren daar de dienst uitmaakten en kinderen tot crimineel gedrag aanzetten. Anderhalf jaar geleden is er een moord gepleegd onder die harde kern. Sinds jaar en dag worden er rond oud en nieuw extra activiteiten georganiseerd. Ook heeft de politie in de afgelopen jaren extra aandacht besteed aan het controleren en handhaven van de regels rond oud en nieuw. Dat heeft onvoldoende effect gehad. Omdat er al jaren in Hoogkerk tijdens de jaarwisseling problemen zijn, de bewoners uit angst voor represailles geen melding doen, de maatregelen tijdelijk zijn, er al op allerlei andere manieren geprobeerd is problemen te voorkomen door de wijkraad Hoogkerk en de jongerenwerkers van WIJ, de omwonenden voor het tijdelijk plaatsen van camera's zijn en het wangedrag niet beperkt blijft tot oud en nieuw, maar ook inderdaad daaraan voorafgaand, steunt de SP in dit geval het voorstel om van 23 december tot 7 januari camera's te plaatsen.

01:16:37

Voorzitter: Dank u wel, meneer Huisman. Iedereen gehad die het woord wil voeren? Nee, meneer Venhuizen, namens D66.

01:17:00

De heer Venhuizen: Ben ik verstaanbaar? Volgens mij wel. Dan zal ik me korthedshalve aansluiten bij de woordvoering van de ChristenUnie en GroenLinks. Wij zijn ook blij dat het onderdeel is van een breder pakket aan maatregelen en hopelijk is dit in de toekomst niet

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

meer nodig. We moeten in ieder geval de ambitie met het beleid hebben om daarvoor te zorgen.

01:17:15

Voorzitter: Dank u wel, meneer Venhuizen. Dan komen we voor de beantwoording, mocht dat nog nodig zijn, van vragen die gesteld zijn bij de burgemeester.

01:17:25

De heer Schuiling: Dank, Voorzitter, en ook voor de flexibiliteit van de raad om het onderwerp vandaag al te bespreken. Helaas is het een repeterend patroon en zijn we gedurende het jaar bezig om te werken aan een normale verstandhouding binnen Hoogkerk. Er zijn dus meerdere acties op gaande. Ik ben het ermee eens - de oproep van de heer Brandsema van de ChristenUnie - dat ook de ouders hier een rol hebben. Ik ga ervan uit dat WIJ met hen in contact is om de kinderen te bewegen normaal gedrag te vertonen. Wat ik ingewikkelder vind is de, overigens wel heel terechte, vraag van de fractie van GroenLinks. Inzet is natuurlijk steeds om met alternatieven plannen en andere bezigheden de jaarwisseling voor jonge mensen op een leuke manier te laten verlopen. De omstandigheden nu zijn dermate, dat een aantal activiteiten weer moet worden afgelast. Ik heb gisteren wel, in een ingelast overleg, gevraagd om toch aan het OMT te vragen wat wel kan. Aangezien er vrijdagochtend een extra veiligheidsberaad is zal ik die vraag, voor zover die beantwoord wordt, daar herhalen. Inzet is natuurlijk om datgene wat wel kan, misschien in de buitenlucht, toch te realiseren om de jeugd een leuke jaarwisseling te bezorgen en de omgeving daar ook. Dat betekent dat dit nog een punt van aandacht is de komende weken. Dank u zeer.

01:19:18

Voorzitter: Dank u wel, dan heb ik het idee dat iedereen hier, in ieder geval, al een stemverklaring voor heeft afgelegd. Dan zou ik graag even een persoonlijke schorsing willen en dan gaan we over enkele ogenblikken weer verder.

11. Moties vreemd aan de orde van de dag

01:22:48

Voorzitter: Dank u wel. We vervolgen de vergadering met het volgende agendapunt en dat is de collegebrief 'Toekomstige opzet huishoudelijke hulp'. Er zijn een viertal moties, als ik goed heb, op ingediend. Ik ga ervan uit dat ik- De heer Visser wil heel graag het woord voeren, zie ik, dus die ga ik namens GroenLinks het woord geven.

01:23:12

De heer Visser: Dank u wel, Voorzitter. In de eerste plaats moet me nog een keer van het hart dat de aanbestedingsplicht in de WMO en het abonnementstarief de gemeente te veel beperkt in het kunnen maken van eigen politieke keuzes om de WMO-zorg zo in te richten, dat die daadwerkelijk terechtkomt bij de mensen die het echt nodig hebben. Binnen die beperkingen is de gebiedsgerichte aanbesteding een keuze die mijn fractie kan steunen. Mijn fractie dient, vanwege die beperkingen, mede de motie in die nog moet uitspreken dat het college alle instrumenten uit de kast moet halen om het abonnementstarief van tafel te krijgen. Die rijksregels, Voorzitter, staan ook in de weg van de mogelijkheid om, bijvoorbeeld à la de WIJ, een soort gemeentelijke thuiszorgorganisatie in te richten. De motie van de SP

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

over een personeels-BV lijkt hier wat op, maar het kan ook gaan om het stimuleren van de oprichting van een personeelscoöperatie die kan meedingen in de aanbesteding.

01:24:04

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw Van Doesen.

01:24:07

Mevrouw Van Doesen-Dijkstra: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil nog even teruggaan naar de opmerking over het abonnementstarief. Vindt u niet dat u eigenlijk nu bij de verkeerde groep het geld gaat halen? Ik snap de problemen van de gemeente en die zijn er ook, maar het Rijk heeft met volle overtuiging deze abonnementstarieven ingevoerd en heeft ons te weinig geld daarvoor gegeven bij de uitvoering. Daar hadden we nog voor gewaarschuwd, maar nu moeten de mensen die het betreft, de chronisch zieken, zometeen, volgens u, de prijs betalen in plaats dat het Rijk met het extra geld over de brug komt.

01:24:41

De heer Visser: Het Rijk moet zeker met het extra geld over de brug komen. Het tarief, zoals dat voor die tijd in elkaar zat met de eigen bedrage, was inkomensafhankelijk en het is nu gelijk. Dus we krijgen een aanzuigende werking vanwege die € 19 in de maand die het maar kost om huishoudelijke hulp aan te vragen, terwijl voorheen mensen dat zelf betaalden.

01:25:01

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

01:25:02

Mevrouw Van Doesen-Dijkstra: Voorzitter, dank u wel. Dat is met volledig verstand hebben ze in Den Haag gemeend - en ik ben het daar helemaal mee eens - dat dit een betere oplossing was voor al die mensen die gedupeerd zijn, die chronisch ziek zijn en die voor voorzieningen in aanmerking komen die nu weer, volgens uw voorstel, elk jaar opnieuw inkomensinformatie moeten inleveren bij het CAK. Dat geeft een enorme administratieve rompslomp waar heel vaak fouten bij gemaakt worden. Vindt u dat, naar deze groep, een goede weg om te gaan?

01:25:31

Voorzitter: De heer Visser.

01:25:33

De heer Visser: Ik zou graag willen dat de WMO-zorg terechtkomt bij mensen die het echt nodig hebben en dat mensen die dat prima zelf kunnen betalen dat ook prima zelf gaan betalen. Het abonnementstarief bewerkstelligt het omgekeerde en daar staat mijn fractie. Ik zal mijn verhaal vervolgen. De motie van de SP over een personeels-BV lijkt wat op die gemeentelijke thuiszorgorganisatie, maar kan ook gaan om het stimuleren van de oprichting van een personeelscoöperatie die mee kan dingen. Mijn fractie heeft bij de bespreking van het KPMG-rapport in 2019 samen, in ieder geval met de Partij van de Arbeid, aangegeven daar sympathiek tegenover te staan. Sindsdien is er niet zoveel gebeurd op dat vlak en zo vlak voor het ingaan van de aanbestedingsprocedure lijkt het me niet goed mogelijk om zo'n organisatie nog op positie te krijgen, maar dat moet zeker voor de langere termijn op de agenda blijft staan.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:26:26

De heer Visser: Voorzitter, in de brief van het college staat een formulering over de indicatiestelling, waarover ik graag wat opheldering wil die ik in de meningsvormende sessie nog niet had gekregen. Er wordt gesproken over gezamenlijke indicatiestelling. Ik vind het op zichzelf goed dat het WIJ bij de indicatiestelling de aanbieder betreft - het kan zorgen voor een bredere blik en minder bureaucratisch - maar ik zou graag helder willen hebben dat de WIJ daarbij daadwerkelijk het laatste woord heeft en een onafhankelijk de beslissing neemt. Kan de wethouder dat bevestigen?

01:26:53

Voorzitter: Dan heeft u nog een vraag van de heer Dijk.

01:26:58

De heer Dijk: Voorzitter, volgens mij is het verschil in een personeels-BV of een personeelsstichting - geef het een naam - met een werknemerscoöperatie - wat onderzocht was - dat bij een werknemerscoöperatie werknemers de angst hebben om financieel zelf verantwoordelijk te worden als het bijvoorbeeld misgaat met zo'n coöperatie. Dan gaat het vaak om mensen met een lager inkomen en niet heel veel vermogen. Dat zij daar zelf niet voor kiezen en die weg willen opgaan hebben we in Zutphen, bijvoorbeeld, ook gezien. Mijn vraag aan GroenLinks is: vindt u ook dat wij moeten werken aan een manier om meer zekerheid te bieden aan werknemers, bijvoorbeeld door die koppeltjes in stand te houden en dat een personeelsstichting een manier is om dat voor elkaar te krijgen en dat er nu geen enkele manier is om dat voor elkaar te krijgen?

01:27:43

Voorzitter: De heer Visser.

01:27:45

De heer Visser: Dat leidt tot een wedervraag wat u nou precies met die personeelsstichting doet? Dat vind ik dus onduidelijk in deze motie. Ik ben voor die zekerheid, daar gaat het niet om, maar wat bedoelt u daar dan precies mee? Wat is daar anders aan?

01:27:58

Voorzitter: De heer Dijk.

01:27:59

De heer Dijk: Voorzitter, ik heb het in mijn bijdrage aan de commissie uitgebreid uitgelegd en dan vind ik het ietwat teleurstellend dat ik dat hier nu weer moet doen. Dat doe ik trouwens graag, geen enkel probleem. In 2008 ging Meavita failliet en Thuiszorg Groningen ook en toen was er binnen een maand een personeelsstichting opgericht waar alle thuiszorgmedewerkers van Groningen onder kwamen te vallen. De volgende opdrachtgever moest uit die stichting gaan putten. Dat betekent dat mensen hun werkzekerheid en arbeidsvoorwaarden houden en permanent in dienst zijn bij die stichting, waar vervolgens de uitvoerende organisaties hun personeel uit moeten lenen. Volgens mij is dat het idee van een personeelsstichting en ik kan me niet voorstellen dat partijen als GroenLinks en de Partij van de Arbeid daarop tegen zijn.

01:28:39

Voorzitter: De heer Visser.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:28:41

De heer Visser: Dat klinkt heel mooi, maar op het moment dat we nu in een aanbesteding zitten, waar we dit voorjaar in feite de keuze voor hebben gemaakt, alleen de vorm waarin, lijkt het me wel een erg ingewikkelde om dat nu nog even te regelen vlak voordat de aanbesteding ingaat. De gedachte bevalt me wel, dus daar moeten we zeker nog eens een keer over door discussiëren. Ik had mijn vraag over de indicatiestelling gehad. Dan over de herstelgerichte hulp. In de eerste plaats maken de nagezonden brieven van vrijdag en gisteren volstrekt helder dat iemand, die bij een verzoek om ondersteuning feitelijk niet in staat is om een deel of het hele huishouden zelf te doen, gewoon een indicatie huishoudelijke hulp krijgt. Het gaat dus om mensen die ertegenaan zitten, om het zomaar eens even te zeggen. In zo'n keukentafelgesprek ontstaat er logischerwijze de vraag of iemand met herstelgerichte hulp langer in staat is om zelfstandig te blijven, vitter en krachtiger te worden en daarmee ook het huishouden langer zelf te blijven doen. Vitter, krachtiger en gezonder is op zichzelf goed voor zelfstandigheid van mensen.

01:29:43

De heer Visser: Mijn fractie is er dus voor, dat het gesprek over die mogelijkheid nadrukkelijk wordt gevoerd en dat werkt ook, blijkt in andere gemeenten. Mijn zorg zit vooral bij die mensen die hiervoor bedanken, om welke reden dan ook, en dus in eerste instantie geen indicatie huishoudelijke hulp krijgen. Mijn zorg zit in hoe het daarmee verder gaat. Ten eerste zou mijn fractie graag willen weten dat WIJ enkele maanden later actief checkt hoe het met hen vergaat en niet alleen maar afwachten of er weer een verzoek wordt gedaan. Ten tweede gaat mijn fractie ervan uit dat de WIJ bij een situatie die zij, zonder herstelgerichte hulp, direct al als risicovol inschat, alsnog maatwerk toepast. Ik zou graag willen voorkomen dat we mensen door de gekozen procedure in een situatie brengen, waardoor ze in een vervuילend huis komen te zitten en er later grotere problemen moeten worden opgelost. Kan de wethouder deze twee punten bevestigen? Tot slot, Voorzitter, de motie over de betrokkenheid van de vakbonden. Ik ben benieuwd hoe de wethouder tegen deze motie aankijkt. Ik ben het op zichzelf eens met de overweging dat juist nu, met het personeelstekort en de werkdruk, een goed gesprek met de bonden over de situatie wenselijk is. Dank u wel.

01:30:51

Voorzitter: Dank u wel. De heer Pechler, namens de Partij voor de Dieren.

01:30:56

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Even terug naar het begin. Eerst over de herstelgerichte hulp. In het memo van de wethouder staat dat met deze voorliggende voorziening, zo blijkt uit andere gemeenten, men vaak maanden en soms jaren langer zelfredzaam blijft. Daarbij wil ik toch een kanttekening maken, want maanden langer zelfredzaam is natuurlijk bij lange na niet goed genoeg. Dat betekent gewoon dat een oudere of hulpbehoevende het herstelgerichte traject heeft gevolgd omdat het moest, zich vervolgens bezwaard voelde om gelijk daarna toch aan te geven dat het allemaal niet lukte, het even probeerde met wat behelpen in het huishouden en vervolgens, maanden later, toch een indicatie kreeg voor een huishoudelijke hulpvoorziening. Zo een inrichting van het systeem veroorzaakt drempels, obstakels en stress bij hulpbehoevende mensen.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:31:37

Voorzitter: U heeft een vraag, meneer Pechler, van mevrouw Van Doesen.

01:31:40

Mevrouw Van Doesen-Dijkstra: Dank u wel, Voorzitter. Meneer Pechler kunt u zich ook voorstellen dat dementie een voortschrijdend proces is en dat het in het begin nog heel wat lijkt dat mensen heel wat kunnen en kunnen genieten van die positieve gezondheid, maar dat het op een gegeven moment toch bergaf gaat en dat het toch ook maanden kan zijn, dat ze kunnen profiteren van een positieve gezondheid?

01:32:01

Voorzitter: De heer Pechler.

01:32:02

De heer Pechler: Dat kan ik zeker, maar als je het hebt over een winst van maanden dan kun je mensen ontzorgen om ze direct al die huishoudelijke hulp te geven en dan kunnen ze die beweging, die ze dan op dat moment misschien nog kunnen doen, vast op een leukere manier uitvoeren dan in het huishouden. Daarnaast stond, volgens mij, in de memo ook iets over dat een aantal ziektes, sowieso niet in aanmerking kwamen waarbij er sprake is van een progressie dus dat het steeds slechter wordt. Volgens mij stond dementie daar ook tussen, maar dat weet ik niet zeker. Pas als je het hebt over een winst van een jaar, of enkele jaren, kan je spreken van een succesvolle herstelgerichte hulp. Voorzitter, het zijn toch echt de ouderen en hulpbehoevenden zelf die het beste kunnen bepalen en inschatten of dit iets voor hen zou zijn. Daarom dienen wij die motie voor vrijwillige herstellzorg, samen met de SP en andere partijen in.

01:32:45

De heer Pechler: Dan nog het betrekken van werknemersorganisaties zoals FNV Zorg actiepunten of de uitvoerenden zelf. De wethouder vertelde vorige week nogal zelfgenoegzaam dat het inspraakproces precies is gegaan, zoals we het tot nu toe altijd hebben gedaan. Met de adviesraad Sociaal Domein Groningen en met de leidinggevenden van de zorgorganisaties. Blijkbaar wil het college er niet aan, ook al heeft de heer Dijk van de SP dat meerdere keren gevraagd, dat het echt een blinde vlek is om de uitvoerenden van de werkvloer, bijvoorbeeld vertegenwoordigt door de FNV, hierbij niet te betrekken. Het niet beseffen van hoe ons ruimtelijke beleid in de praktijk uitwerkt in de huishoudelijke hulp, heb ik als ex-medewerker vaak genoeg gemerkt, te vaak eigenlijk, in deze raad en daarom dienen wij die SP-motie hierover mede in.

01:33:25

Voorzitter: Meneer Pechler, u heeft een vraag van meneer Brandsema.

01:33:29

De heer Brandsema: Voorzitter, die vraag gaat over het vorige punt, dus even terug. U bent voor een vrijwillige herstelgerichte hulp. Daar was ik vorige week ook nog voor. Ik kom er zo, in mijn eigen woordvoering, op terug wat ik daar nu van vind. Deze vraag laat dat misschien een beetje doorschemeren. Zo een voorliggende voorziening, zoals dit bedoeld is met alle randvoorwaarden die ook in de memo nog naar de raad is toegekomen, geeft dat voor de Partij voor de Dieren onvoldoende waarborg dat zo'n voorliggende voorziening juist ervoor bedoeld is om die transformatie, die we met elkaar willen, in de WMO-vorm te geven?

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:34:08

Voorzitter: De heer Pechler.

01:34:09

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Die waarborgen zie ik er inderdaad onvoldoende in terug, want dit sluit weer aan op dat punt wat ik net benoemde dat voor ons hier, zonder die ervaring van hoe het is om dit werk te doen, om die cliënten persoonlijk te kennen - in mijn geval zijn dat er tegen de 100 over de twaalf jaar dat ik in de thuiszorg heb gewerkt - en hoe zo'n keukentafelgesprek gaat, maar ook zo'n gesprek om te kijken of je gelijk in aanmerking komt voor huishoudelijke hulp of dat je eerst, als voorliggende voorziening, naar een herstelgericht hulptraject moet. Mensen zullen sociaal wenselijke antwoorden geven of mensen zullen zich later aanmelden, omdat ze de bui al zien hangen dat zij dan eerst met fysiotherapeuten en zorgmedewerkers moeten praten die ze vervolgens dan toch zoveel mogelijk zover zien te krijgen dat ze het eerst zelf maar gaan proberen op te lossen. Wij zien niet in dat dit het beste is voor de mensen die van die hulp gebruik zouden willen maken. Dit werkt alleen maar extra barrières en obstakels op. Voorzitter, mijn laatste punten. Het abonnementstarief kan, wat ons betreft, per januari gelijk afgeschaft worden. Het zal wel iets lastiger zijn, maar van daaruit onze steun van de PvdA-motie hiervoor. Het rammen van marktwerking uit de zorg, betere arbeidsvoorwaarden garanderen en het beschermen van de koppeltjes tussen cliënten en medewerkers kan door een personeelsstichting en daarom dienen wij die SP-motie samen in.

01:35:22

Voorzitter: Dank u wel, meneer Pechler. Meneer Brandsema, namens de ChristenUnie.

01:35:29

De heer Brandsema: Dank u wel, Voorzitter. Vorige week hebben we in de meningsvormende sessie uitvoerig stilgestaan bij de toekomstige opzet van de huishoudelijke hulp. Dat ga ik niet herhalen. Waar ik het wel over ga hebben is de herstelgerichte hulp. Vorige week gaf mijn fractie aan twijfels te hebben bij de noodzaak om de herstelgerichte hulp verplicht aan te bieden, maar in de tussentijd heb ik ambtelijk contact gehad en hebben we, als raad, verduidelijkende informatie vanuit het college ontvangen. Dat heeft voor mijn fractie het een en ander in een helder perspectief gezet. Het is voor de ChristenUnie nu helder dat de herstelgerichte hulp een voorliggende voorziening is. Dat maakt, per definitie, dat de voorliggende voorziening eerst wordt toegepast alvorens de voorziening die erachter ligt, in dit geval de huishoudelijke hulp, in beeld komt.

01:36:09

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Dijk.

01:36:11

De heer Dijk: Voorzitter, als mensen nou - zoals de heer Visser net zei - oud zijn, hun hele leven lang hebben gewerkt, kapotte knieën hebben en zeggen: "Weet je, ik ben toe aan huishoudelijke hulp. Ik heb 45 jaar lang zwaar werk gedaan en ik wil die voorliggende voorziening niet, die de ChristenUnie over me heen stort in de vorm van herstelgerichte hulp". Wat zegt u dan? Wat denkt u dan dat er met die mensen gebeurt?

01:36:37

Voorzitter: De heer Brandsema.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:36:40

De heer Brandsema: Voorzitter, als zo'n persoon zich in zijn leven kapot gewerkt heeft en de huishoudelijke taken niet meer uit kan voeren, dan krijgt die persoon gewoon huishoudelijke hulp en is er een indicatie.

01:36:49

Voorzitter: Meneer Dijk heeft nog een vervolgvraag.

01:36:51

De heer Dijk: Voorzitter, dat betekent dus dat hij eerst de voorliggende voorziening moet weigeren en vervalt dan zijn recht op de huishoudelijke hulp of niet?

01:36:59

Voorzitter: De heer Brandsema.

01:37:01

De heer Brandsema: Voorzitter, als deze persoon de huishoudelijke hulp niet zelf kan doen, dan komt die voorliggende voorziening niet eens in beeld. Voorzitter, dan ga ik door. Ik was gebleven bij... Even kijken, hoor. Dit principe, van die voorliggende voorziening, kan de ChristenUnie steunen, omdat het precies de gedachte achter de WMO is. Het is een voorbeeld van de transformatie waar we in het sociale domein voor staan, namelijk gebruik maken van lichtere ondersteuning als deze beschikbaar en passend is voor de inwoner met een hulpvraag. De ChristenUnie vroeg zich daarbij nog wel af wat dit betekent voor de inwoners die nu huishoudelijke hulp nodig hebben, ook al zou deze behoefte afnemen bij het volgen van herstelgerichte hulp. Inmiddels is het voor mijn fractie duidelijk geworden dat de herstelgerichte hulp niet wordt aangeboden aan deze groep inwoners. Iemand die huishoudelijke hulp nodig heeft, krijgt de indicatie. Iemand die het nog niet nodig heeft, maar mogelijk over niet al te lange tijd wel, wordt herstelgerichte hulp aangeboden, zodat de behoefte aan huishoudelijke hulp uitgesteld kan worden. Nu dit voor de ChristenUnie duidelijk is geworden steunen wij de keuze van het college om de herstelgerichte hulp als voorliggende voorziening in te richten en hiermee kunnen we ook de gehele keuze van het college met betrekking tot huishoudelijke hulp steunen. Dank u wel.

01:38:17

De heer Brandsema: Dank u wel, meneer Brandsema. Mevrouw Van Doesen, namens D66.

01:38:25

Mevrouw Van Doesen-Dijkstra: Dank u wel, Voorzitter. Het voorstel van de toekomstige opzet van de huishoudelijke hulp ziet er, wat ons betreft, goed uit. Het aanbesteden is gebiedsgericht, wat betekent voor de betrokken partijen dat het een positieve ontwikkeling is, als dat eenmaal is ingezet. Je kunt elkaar snel vinden en je hebt zicht op aanvullende voorzieningen die er in de wijk zijn, maar wat ons betreft blijft het WIJ eindverantwoordelijk voor de indicatie. Voor de medewerkers wordt het overzichtelijk om in één gebied te kunnen werken en dat zal ook reistijd schelen, denken wij. Natuurlijk is die overgang heel erg spannend, maar gelukkig wordt er in de brief van het college gemeld dat er een bemiddelaar wordt aangesteld om te kijken naar het behoud van koppeltjes - dat vind ik een raar woord trouwens, maar goed - en of dat kan blijven waar het belangrijk is, want er zijn koppeltjes die je wel uit elkaar kunt halen, maar er zijn koppeltjes die echt gebaseerd zijn op jarenlang vertrouwen en die mensen kun je niet zomaar de vertrouwde hulp ontnemen.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:39:37

Mevrouw Van Doesen-Dijkstra: Ik vind er allerlei positieve zaken in. Dat hebben we ook al in de meningsvormende sessie besproken, maar toen kwam het begrip 'herstelgerichte hulp' op de agenda en dat heeft nogal wat verwarring veroorzaakt. Met name het begrip 'vrijwillig' was daar heel belangrijk voor. Na twee behoorlijke brieven, nog weer, van de afdelingen en de wethouder met informatie over hoe het een en ander nu uitgewerkt wordt, denk ik dat die voorliggende voorziening en de manier waarop hij gehanteerd wordt, genoeg vrijheid en ruimte geeft aan mensen om een keuze te maken. Die keuze hoeft op langere termijn geen negatieve gevolgen te hebben. Ik denk dat het heel belangrijk is dat het college wel een pilot maakt van een jaar en ons daar goed over terug rapporteert, zodat we kunnen zien hoe dit traject in de werkelijkheid gaat werken. Over het gesprek met de vakbonden wachten we even de reactie van het college af en wat de wethouder voor een gesprek voor zich ziet. Normaal gesproken zou je zeggen dat vakbonden en werkgever met elkaar in gesprek gaan en niet met de opdrachtgever, maar misschien zijn er andere invullingen voor zo'n gesprek mogelijk.

01:41:14

Mevrouw Van Doesen-Dijkstra: We zijn geen voorstander van het verhaal van een BV. Ik heb nog wel even een vraag aan de SP. Als er dan zo'n stichting wordt opgericht, wie is dan de eigenaar van die stichting? Is die stichting eigenaar van zichzelf? Wie zit daarin? Het lijkt me een lastig traject om dat op korte termijn allemaal voor elkaar te krijgen, maar als mensen dat willen... Nou ja, ik krijg, misschien, straks in uw bijdrage nog antwoord hierop. Tot slot wil ik nog even ingaan op het abonnementstarief. Het is natuurlijk heel goed om te zeggen dat wie inkomen heeft, het kan betalen. Dat geldt waarschijnlijk wel voor de huishoudelijke hulp, maar dat geldt niet voor allerlei voorzieningen die chronisch zieken hebben, want chronisch zieken hebben al een minder inkomen dan gemiddeld en hebben een stapeling van kosten. Ik denk dat dat de reden voor het Rijk is geweest, naast de administratieve rompslomp, om hier dit abonnementstarief in te voeren. Ik zou het daar heel graag bij houden als we geen betere en intelligentere informatie hadden om het af te schaffen dan dat ik nu hier hoor.

01:42:38

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Doesen. Dan de heer Dijk, namens de SP.

01:42:42

De heer Dijk: Voorzitter, even kort terugblikkend op mijn eigen bijdrage in de commissie. Laten we wel wezen, de manier van nadenken over huishoudelijke hulp en de thuiszorg is gelukkig in deze gemeenteraad de afgelopen jaren wel een beetje verbeterd, want wat heb ik een boel onzin hier voorbij horen komen over huishoudelijke hulp en thuiszorg. Allemaal mooie theoretische beschouwingen over eigen kracht en zelfredzaamheid, puur en alleen om één ding mogelijk te maken, namelijk fikse bezuinigingen van 30, 35 tot wel 40 procent op de mensen die nu, als cruciale beroepen, applaus krijgen. U heeft net van die mooie theoretische beschouwingen heel veel terug gehoord. Want, Voorzitter, hoe gaan zulke dingen dan vervolgens in de praktijk?

01:43:38

De heer Dijk: Nee, laat ik nog even terug over die positieve dingen. Dat gebiedsgericht werken en het beperken van het aantal aanbieders is hartstikke goed. Daar is de SP altijd

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

een voorstander van geweest. Hoe beperkter het aantal aanbieders, hoe beter. Dus inderdaad, om het gelijk toe te lichten, voor zo'n personeelstichting zou, wat de SP betreft, de wethouder hoofverantwoordelijk worden gemaakt en vervolgens zouden dan alle uitvoerende thuiszorgorganisaties - en of dat nou een gemeentelijke thuiszorgorganisatie is, wat onze voorkeur heeft, of een stelletje commerciële lui die we verbieden om winst te maken op huishoudelijke hulp - mogen putten uit die personeelstichting. Sterker nog, dat moeten ze. Zorg er ook voor dat je - zoals in het plan staat om meer mensen voor de zorg beschikbaar te maken - in die personeelstichting ook een groep Groningse thuiszorg huishoudelijke hulpen hebt die je goed kan scholen en kan opbouwen. Het verloop zal dan minder zijn.

01:44:33

De heer Dijk: Het zijn allemaal voorbeelden en het enige alternatief wat ik tot nu toe heb gehoord is wat de mogelijkheid geeft om koppeltjes in stand te houden? Op die vraag wordt geen enkel antwoord gegeven. Ik kan ook tellen en ik kan ook luisteren hoe coalitiepartijen reageren op onze voorstellen. Meestal weten wij van tevoren als coalitiepartijen het ermee eens zijn. Dat heeft u net gezien bij de energievoorstellen, maar op dit punt vermoed ik dat we geen meerderheid gaan krijgen. Dan wil ik de wethouder nogmaals vragen, ik heb dat de vorige keer ook gedaan: hoe kan zij de SP-fractie ervan overtuigen dat de koppeltjes in stand gehouden worden en zou zij willen toezeggen dat bij de uitwerking in het eerste kwartaal van 2022 de wethouder uiteenzet, zo detaillistisch als mogelijk, hoe die koppeltjes dan ook echt in stand gehouden worden? Want een bemiddelaar aanstellen, dames en heren, is het theoretische gelul dat in de praktijk niet gaat werken.

01:45:27

De heer Dijk: Sorry voor mijn woordkeus, maar het zijn wel de cruciale beroepen, de thuiszorg werkers die de afgelopen jaren de thuiszorg en huishoudelijke hulp hebben verlaten, omdat er geen zekerheid is, geen opbouw en zij permanent van hun cliënten terug horen dat zij de zoveelste zijn die over de vloer komen. U zou eens moeten gaan luisteren naar de woordvoering van de heer Pechler, want die is me uit het hart gegrepen en die jongen, die man, die weet gewoon, die jongeman- Nee, daar red ik me even goed uit. Die jongeman weet namelijk wel wat er in de praktijk gebeurt. Voorzitter, dat er niet gesproken is met werknemersorganisaties is op zich al een schande, maar ik heb gezien dat op ons voorstel, voor praten met de werknemersorganisaties, geen meerderheid staat, dus dan zou ik graag van de wethouder willen horen hoe zij nu wel met werknemersorganisaties in gesprek gaat en niet alleen maar met de bedrijven. Tot slot, de herstelgerichte hulp. Ik vind de term fantastisch bedacht, maar het is een beetje als broodgericht bakken. Alsof hulp nooit tot doel heeft om dingen te herstellen of beter te maken.

01:46:36

De heer Dijk: Voorzitter, het verbaast mij dan ook hier weer. Laten we het eens proberen om het vrijwillig te doen. Geef mensen een indicatie voor huishoudelijke hulp. De heer Pechler zei het net zeer terecht. Geef hun de indicatie, zoals we dat nu ook doen en biedt hen daarnaast de herstelgerichte hulp aan. Wie weet werkt het. Een pilot van een jaar, hoor ik mevrouw Van Doesen zeggen. Dat kunnen we doen, maar eerst die huishoudelijke hulp bieden, dan herstelgerichte hulp en wie weet werkt het en heeft u het ei van Columbus gevonden. Dan kunt u tegen iedereen hier in deze gemeenteraad zeggen en tegen iedereen

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

die thuiszorg ontvangt of daar recht op heeft - niet omdat die het nodig heeft, maar omdat die ook nog recht heeft op huishoudelijke hulp - zeggen: "Maakt u zich niet druk. Wij pakken u uw uren zorg niet af, maar we proberen alleen een manier vinden om uw leven beter te maken". Dat is op dit moment niet de tendens die erin zit. Door de afgelopen zes jaar aan bezuinigingen op de huishoudelijke hulp is dit alleen maar proberen om kosten te besparen, oftewel willen bezuinigen. Zo zal dat gaan in keukentafelgesprekken, zoals het al eerder is gegaan.

01:47:33

Voorzitter: Er is nog een vraag van de heer Brandsema.

01:47:36

De heer Brandsema: Voorzitter, ik vind het eigenlijk wel een interessant idee die de SP oppert in de zin van: iemand die recht heeft op huishoudelijke hulp komt nu niet in aanmerking voor herstelgerichte hulp. Dus het is misschien naar de toekomst toe best interessant om te kijken voor diegenen die recht hebben op huishoudelijke hulp of die baat zouden kunnen hebben middels herstelgerichte hulp daar vrijwillig naast. Maar het is toch zo, vraag ik aan de SP-voorzitter, dat aan de groep waar nu herstelgerichte hulp wordt aangeboden, die juist geen recht hebben op huishoudelijke hulp omdat ze daar nog niet aan toe zijn?

01:48:11

Voorzitter: De heer Dijk.

01:48:14

De heer Dijk: Volgens mij hebben de mensen die er nog niet aan toe zijn recht op een gesprek of ze wel of niet een indicatie kunnen krijgen voor huishoudelijke hulp en niet voor herstelgericht hulp. Herstelgerichte hulp zegt al dat er iets aan de hand is. Dat betekent dat iemand zijn eigen huishouden niet kan bijhouden. Er wordt 'nee' geschud, maar dan moet het ook geen herstelgerichte hulp heten, dan heet het gewoon 'we gaan je fit maken voordat je een indicatie-gesprek gaat voeren'. Dat kan ook en laten we dat met iedereen in heel Groningen gaan doen, dan worden we er een stuk fitter van. Zoals het nu is, zouden mensen gewoon een gesprek moeten voeren, huishoudelijke hulp kunnen aanvragen, een aantal uren huishoudelijke hulp kunnen krijgen en daarna het aanbod, vrijwillig - want dat is namelijk wat vrijwillig is - het aanbod kunnen krijgen, vrijwillig: u kunt nog in aanmerking komen voor herstelgerichte hulp, als u dat erbij wilt.

01:48:56

Voorzitter: De heer Brandsema.

01:48:57

De heer Brandsema: Voorzitter, volgens mij wordt de SP op haar wenken bediend op dit gebied, want die mensen hebben een gesprek om te kijken of ze huishoudelijke hulp nodig hebben, dus dat gesprek vindt gewoon plaats.

01:49:06

Voorzitter: De heer Dijk.

01:49:06

De heer Dijk: Voorzitter, dan mijn excuses voor het enorm gegronde wantrouwen wat de

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

afgelopen jaren is opgebouwd in deze gemeenteraad, want er zijn alleen maar uren afgegaan in ieder gesprek. Iedere keer als u riep: 'eigen kracht en zelfredzaamheid' - heerlijke termen - laten we het lekker aan de samenleving over. Iedere keer als dat gebeurt is, of het om WMO-taxivervoer ging - daar was u ook verantwoordelijk voor - gingen daar uren en centen vanaf. Dus ja, als ik op mijn wenken bediend zou worden, dan denk ik dat we een ander soort huishoudelijke hulp in Groningen hadden.

01:49:40

Voorzitter: Dank u wel, meneer Dijk. De heer Boter, namens de VVD.

01:49:44

De heer Boter: Dank u wel, meneer de Voorzitter. Nou zijn wij niet zo negatief over eigen kracht als de SP, maar dat even terzijde. De huishoudelijke hulp is wel een belangrijke hulp voor velen. Voor sommigen structureel, voor sommigen tijdelijk en voor sommigen is het zelfs bijna het enige sociale contact die men tegenkomt. Uiteindelijk is de basis van de huishoudelijke hulp wel belangrijk. Dan wou ik nu ingaan op de vier moties die daarover voorliggen en dan begin ik bij motie 9. Dat is wel direct een duivels dilemma, want aan de ene kant zijn wij groot voorstander van de abonnementstarieven, maar we zien natuurlijk ook het grote probleem bij abonnementstarieven, omdat de kosten daarbij enorm stijgen. Drie keer raden, uiteindelijk gaan de belastingen omhoog, dus linksom of rechtsom betaalt een bepaalde groep dat wel. In dat opzicht, even los van de wat scherpe toon die de PvdA heeft, zijn wij op zich wel voor deze motie, puur pragmatisch.

01:50:35

Voorzitter: Dan hebben we motie nummer 10. Persoonlijk zijn we niet zo'n fan van de invloed van vakbonden overall, maar als je aan de andere kant kijkt hoe de organisatiegraad is van personeel in de huishoudelijke hulp, kunnen wij ons goed voorstellen dat je een partij om tafel vraag, ook bij de gemeente, en dat zou de FNV en CNV kunnen zijn, want dat kunnen ze als de beste, om die belangen te behartigen en ervoor te zorgen dat, met name, secundaire arbeidsvoorwaarden goed besproken worden of scholing, de zwaarte van het werk, de koppeltjes, de werktijden, roosters begeleiding, coaching en God mag weten wat we allemaal nog meer kunnen verzinnen. Alleen om die reden zullen wij deze motie steunen. Dan hebben we motie 11, de vrijwillige herstellzorg. Dat heeft de heer Dijk prima uitgelegd en de heer Pechler ook, dus die steunen wij ook.

01:51:24

Voorzitter: Dan de laatste, motie 12. Om niet alles maar te gaan steunen: wij zijn geen fan van een personeels-BV om allerlei redenen. Daar zit ook wel in dat wij wel voor vormen zijn, waar marktwerking wel degelijk een voordeel kan hebben. Om die reden zou het best kunnen zijn dat je marktpartijen hebt die niet, alleen maar, als cowboys aangemerkt worden, maar die daar prima werk kunnen verrichten en die prima personeel mee kunnen nemen. Aan de andere kant, die onderhandelingen over personeel komt wel als we motie 10 aannemen en daarom laten we het liever zoals het is en daar zullen wij dus tegen zijn.

01:51:59

Voorzitter: Dank u wel, meneer Boter. Dan komen we bij de heer Van der Meide.

01:52:02

De heer Van der Meide: Ik kom nog even bij van de woordvoering van de VVD, want die was

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

een beetje onverwacht, op het laatste punt na. Dank u, heer Boter. Over het geheel genomen zijn wij tevreden over dat de indicatie bij de WIJ blijft en alleen bij de WIJ. Voor ons ontzettend belangrijk. We zijn blij met de gebiedsgerichte selectie van aanbieders. Dat is een belangrijke en goede stap die we zetten. We zijn ook blij met de *populatie* bekostiging. Eerder heb ik al een toezegging gekregen van de wethouder dat daar een ventiel op zit, zodat er nooit iemand zonder huishoudelijke hulp komt te zitten die dat nodig heeft. We hebben een motie ingediend over het abonnementstarief, want wij vinden het onrechtvaardig dat de Rijksoverheid ons dwingt een abonnementstarief te hanteren, terwijl er te weinig WMO-middelen vanuit Den Haag tegenover staan. Wij zien liever inkomensafhankelijke bijdragen voor dit soort publieke voorzieningen. Ik ben blij met de steun die iedereen heeft uitgesproken. Het vereist ook actie van het college om hier, afhankelijk van de uitspraak, zelf iets aan te gaan doen. Over de werknemers en de werkenden in de huishoudelijke hulp-

01:53:02

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Sijbolts, namens de Stadspartij.

01:53:06

De heer Sijbolts: Voorzitter, ik vroeg mij af of dit niet een beetje een open deur is, want er wordt het college gevraagd om een uitspraak af te wachten en dan actie te gaan ondernemen. Is het niet vanzelfsprekend dat het college dat doet wanneer er een uitspraak is, dus is deze motie dan eigenlijk niet volledig overbodig of vertrouwt u het college niet?

01:53:23

Voorzitter: De heer Van der Meide.

01:53:23

De heer Van der Meide: Ja, dat zou je kunnen zeggen, maar we willen heel graag adresseren aan de wethouder dat ze daar heel goed op moet letten. Ik weet dat ze daarmee bezig en bijna maandelijks om tafel zit met allerlei mensen, maar het is echt een heel belangrijk punt als hier niet iets aan gaat gebeuren. Het is een signaal naar de samenleving. Dit kan zo niet doorgaan, want dan is de gemeente daar de dupe van. Over de werknemers, de motie van de heer Dijk van de SP. Wij vinden het de normaalste zaak van de wereld dat medewerkers in de huishoudelijke hulp en ook de vakbonden, al dan niet via de vakbonden, betrokken worden bij grote veranderingen in het beleid. De vakbonden hebben natuurlijk geen formele positie aan tafel bij de gemeente, maar het is verstandig om met alle stakeholders in gesprek te zijn en te blijven en daar zouden we graag een toezegging van de wethouder over willen hebben. Dan over de vrijwillige herstellzorg. We hebben er uitgebreid over gesproken en heel veel brieven over gelezen, tot in detail aan toe. Toch zijn wij, over het algemeen, positief over deze vorm van hulp en zorg. Wij zien dit als een extra iets. Volgens ons is de herstellzorg sowieso een vrijwillig iets. Dat hebben we ook gehoord en gelezen van de wethouder in de diverse toelichtingen. Niemand mag gedwongen worden van deze zorg gebruik te maken en tegelijkertijd mag ook niemand, die daar recht op heeft, de huishoudelijke hulp ontzegd worden.

01:54:34

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Pechler.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:54:37

De heer Pechler: Dank u wel, Voorzitter. De heer Van der Meide zegt dat het vrijwillig is en dat dat ook blijft, blijkt uit de memo, maar daar lees ik toch echt dat het een voorliggende voorziening is en dat mensen dus verplicht zijn, als de mensen met wie zij om tafel gaan voor dat gesprek denken dat zij daaraan toe zijn om dat eerst te doen, om daaraan mee te werken, omdat ze anders geen voorziening huishoudelijke hulp krijgen. Dan is het toch niet vrijwillig? Dan is het toch-

01:54:57

De heer Van der Meide: Nee, zo heb ik niet gelezen. Je mag die herstelgerichte hulp weigeren en als je in aanmerking komt voor huishoudelijke hulp, dan krijg je dat. In die zin verandert er niets, maar er komt iets extra's bij dus daar zijn wij tevreden over. Wij zien ook wel dat het een lastige afweging is bij de WIJ-teams en daarom sluiten we ons aan bij de vragen die de heer Visser van GroenLinks gesteld heeft. Dan over de zekerheid voor personeel en cliënten. Wij zetten nu een goede stap in de organisatie van de huishoudelijke hulp. Daar zijn we blij mee op diverse fronten. We willen nu ook ruimte geven aan personeelsorganisaties of stichtingen om zich aan te melden als partners in het veld. Dat is best lastig en wij zien op langere termijn best mogelijkheden om verder te gaan dan wat we nu inzetten, met meer publieke regie en meer gebiedsgerichte insteek. Alstublieft, dank u wel.

01:55:47

Voorzitter: De heer Dijk.

01:55:47

De heer Dijk: Voorzitter, ik zou de heer Van der Meide willen vragen...We hebben even gebeld vanmiddag. Fijn trouwens. Het is prettig als je een motie indient en kan overleggen. Dat meen ik serieus, dat vind ik goed. Daar hebben we het even gehad over die personeelsstichting en ik heb u uitgelegd wat we daarmee beogen en wat het idee daarvan is. Het verbaasde mij net een beetje bij de heer Visser en mevrouw Doesen, een coalitiepartij, dat ze geen idee hadden wat wij met zo'n personeelsstichting willen en ermee beogen, terwijl we vanaf 2018 dit al hebben ingebracht. Mijn vraag aan de Partij van de Arbeid is nu: u zegt dat het een goed idee is voor de toekomst. Bent u bereid om te kijken of het in deze aanbesteding in ieder geval meegenomen kan worden als optie?

01:56:32

Voorzitter: De heer Van der Meide.

01:56:34

De heer Van der Meide: Ja, maar in uw motie heeft u het niet over een personeelsstichting, maar over een personeels-BV. Dat vond ik dan wat ingewikkelder, maar op zich zijn wij voor dat soort vormen. Volgens mij vroeg ik net in mijn woordvoering aan de wethouder, dat als er zo'n initiatief is of wij dat kunnen faciliteren en daar misschien zelfs als gemeente een hand bij kunnen helpen. Daar zijn wij voorstander van. Op langere termijn zien we ook wel, vanwege het gebiedsgericht werken, dat er meer mogelijkheden ontstaan.

01:57:03

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kesteren, namens de PVV.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:57:08

De heer Van Kesteren: Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, ik vond net dat de SP wel een punt had, maar ik wil er toch nog wel een beetje nuance tegenaan gooien. Met de motie 'abonnementstarief' wordt een grote groep inwoners uitgesloten van huishoudelijke hulp of andere voorzieningen die het wel echt hard nodig hebben. Het zijn vaak oudere mensen met een bescheiden pensioen of AOW en die worden dan gekwalificeerd als inkomen wat wel wat kan hebben en die het wel zelf kunnen betalen, maar die komen vaak niet voor toelagen, toeslagen of compensatie in aanmerking. Die hebben toch wel heel veel moeite om rond te komen. Over de inzet van de FNV: ik ben zelf 45 jaar lid van de FNV, maar ik vind dat de FNV onderhand is veranderd in een toch wel overwegend linkse politieke organisatie. Wat ze niet moeten doen, is zich bemoeien met wie wel in aanmerking komt voor hulp en wie niet. Daar moeten we voor waken. We weten allemaal inmiddels dat de intenties van links beleid af en toe best wel goed zijn, maar in de praktijk blijkt dat links beleid altijd tot het tegenovergestelde resultaat leidt van wat men beoogt. Dat wil ik toch even gezegd hebben, want dat vind ik de grote teleurstelling van de afgelopen decennia van links beleid. Het is stuitend om dat steeds weer te moeten constateren.

01:58:28

Voorzitter: De heer Dijk heeft een vraag.

01:58:30

De heer Dijk: Voorzitter, ik ben wel benieuwd waarom de heer Van Kesteren zijn lidmaatschap heeft opgezegd? Ik zou hem willen aanraden om weer lid te worden van de FNV en om met alle huishoudelijke hulpen, die lid zijn van de FNV, in gesprek te gaan en dan te kijken of het er echt toe doet of deze huishoudelijke hulpen links of rechts zijn. Ik kan u vertellen dat die huishoudelijke hulpen een groot sociaal hart hebben en daar zou u een boel van kunnen leren. Dus, wordt weer lid van die vakbond.

01:58:51

Voorzitter: De heer Van Kesteren.

01:58:51

De heer Van Kesteren: Voorzitter, zoals gewoonlijk luistert de SP nooit. Ik ben al jarenlang lid van de FNV en ik heb mijn lidmaatschap never nooit opgezegd-

01:59:01

De heer Dijk: Heel goed!

01:59:01

De heer Van Kesteren: -omdat ik toch vind dat een vakbond heel belangrijk is. Ik ben teleurgesteld in het feit dat vakbonden niet meer algemeen zijn en voor het algemeen belang opkomen, maar een linkse politieke organisatie zijn geworden. Dat vind ik heel teleurstellend, maar toch blijf ik lid van de vakbond want de uitgangspunten van vakbonden zijn heel nuttig en noodzakelijk. Dank u wel.

01:59:27

Voorzitter: Wie? De heer Sijbolts, namens de Stadspartij en 100% Groningen.

01:59:31

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Ik verwijs gemakshalve naar de bijdrage van vorige

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

week woensdag. De moties en amendementen die vandaag worden ingediend die daarbij aansluiten, zullen wij steunen of hebben wij mede ingediend.

01:59:45

Voorzitter: Kijk, dank u wel, meneer Sijbolts. Heb ik iedereen gehad? Zijn er thuis nog mensen die ik vergeten ben? Nee, dat is niet het geval. Dan gaan we eerst naar de beantwoording van de wethouder.

02:00:01

Mevrouw Jongman: Voorzitter, dank u wel. Dank voor al uw bijdragen. Eigenlijk blijkt uit al uw opmerkingen dat u allemaal begaan bent met de huishoudelijke hulp en wat wij dagelijks aan onze inwoners aan ondersteuning kunnen bieden. Dat is niet alleen wat bij u speelt, maar dat speelt ook zeker bij het college, omdat we zien wat voor moois er in de huizen gebeurt en met hoeveel inzet en soms haast met liefde - of in ieder geval heel erg bewogen zijn met de inwoners - dat dag in dag uit gedaan wordt. Een aantal thema's zijn regelmatig teruggekomen de afgelopen periode dat wij hierin met u, als raad, zijn opgetrokken, waarvoor dank aan alle input. Ik ga nog even een paar thema's langs, die nu nogmaals aan de orde zijn gekomen. Als eerste toch maar het thema herstelgerichte hulp. Ik merkte, op het moment dat u daar vorige week nog wat vraagtekens bij had, dat het goed is om te duiden waar het hier precies over gaat. In essentie is het zo, dat iedereen die huishoudelijke hulp nodig heeft, die huishoudelijke hulp krijgt.

02:01:07

Mevrouw Jongman: Wat wij merken is dat er een aantal, wat ik ook in het memo heb benoemd en wat we noemen voortijdige aanmelders zijn. Dat zijn mensen die denken: ja, ik ga een beetje kijken hoe het met mij en met mijn toekomst gaat. Het gaat allemaal een beetje moeilijker, maar op zich zijn ze nog in staat om zelf dat huishouden te kunnen voeren. Op het moment dat mensen zich melden, wordt er in overleg met de indicatiesteller... WIJ zit daar dan bij een keukentafelgesprek bij de mensen in huis, al dan niet ondersteund door de cliëntondersteuning, en dan wordt er gekeken wat mogelijk is om mensen dan toch weer zelfredzaam te maken. Op het moment dat het zo is dat iemand, bij wijze van spreken, 90 procent van de taken zelf zou kunnen doen, maar 10 procent niet, dan krijgt diegene een indicatie voor huishoudelijke hulp. Daarmee ontzeggen wij, in dit geval, niemand huishoudelijke hulp. Iedereen die zich meldt en die dat nodig heeft krijgt die huishoudelijke hulp.

02:02:06

Mevrouw Jongman: Op het moment dat iemand, zeg maar, in de soort van voorfase zit, dus een voortijdige aanmelder is, investeren wij in preventie. De ervaring van andere gemeenten is dusdanig en geeft dusdanige resultaten dat mensen er in hun gezondheid, in hun contacten en in hun minder eenzaamheid omdat ze mensen ontmoeten, daar heel erg veel baat bij hebben. Daarmee doen we dus recht aan het feit dat we breder kijken in het sociaal domein. Wat kunnen we voor onze inwoners betekenen? Die positief ervaren gezondheid geeft die hele positieve effecten. Nogmaals, als iemand recht heeft op huishoudelijke hulp, dan krijgt die het en op het moment dat er gevallen zijn waarvan je denkt: ik weet het niet helemaal, dan krijgt die ook huishoudelijke hulp en een aantal mensen worden dan door WIJ - even als reactie op de heer Visser, die zegt: "Die zes tot acht procent, hoe gaat het daar

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

dan mee?" - zeker gevolgd en er wordt na een aantal maanden gekeken hoe het er dan mee staat.

02:03:02

Voorzitter: De heer Pechler.

02:03:03

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Dat was een vrij lange zin, maar ziet de wethouder niet, net als ik, de risico's dat als je het systeem op zo'n manier inricht dat inwoners eerst over zo'n drempel moeten om überhaupt bij de gemeente aankloppen voor zo'n voorziening. Als ze dan zo'n keukentafelgesprek krijgen en dan de medewerkers met wie ze dat gesprek voeren ook eerst nog gaan vragen: "Is er echt niet een kans dat u, na een paar fysiotherapie-sessies, het zelf nog zou kunnen?", dat ze dan sociaal wenselijke antwoorden gaan geven, omdat ze die drempel voelen, die barrière en dat ze een beetje worden tegengewerkt en ze krijgen tegendruk. Dus dan maar die sociaal wenselijke antwoorden geven, zo'n traject doorlopen en dan, zoals ik lees in de memo, na een paar maanden alsnog een gewone indicatie krijgen voor huishoudelijke hulp. Ziet de wethouder dat risico ook?

02:03:49

Mevrouw Jongman: Nee, ik zie het iets anders, want het lijkt alsof wij dan een soort van - ik kan er geen goed woord voor vinden - maar in ieder geval een soort met het mes op tafel, als het ware, daar zitten. "U moet nu deze keuze maken!" Nee, wij kijken op het moment dat wij daar met de mensen aan tafel zitten, wat er in deze situatie nodig is. Een aantal mensen zullen wellicht de keuze maken, als deze keuze voorligt, dat ze het zelf eventueel wel gaan regelen, omdat mensen te veel inkomen hebben en dit misschien teveel gedoe vinden. Juist uit de ervaringen van al die andere gemeenten, niet hele kleine gemeenten, maar ook grote gemeenten, is gebleken dat de voortijdige aanmelders op dat moment daar achteraf zeggen: "Ik ben heel blij dat ik deze keuze heb gekregen, omdat mijn gezondheid vooruit is gegaan, enzovoort en de contacten". Het gesprek aan tafel moet altijd zo zijn dat mensen zich niet onder druk gezet voelen. Ook het oude omaatje, zeg maar, die ineens heel erg haar best heeft gedaan op het moment dat ze weet dat er iemand langskomt. Daar moet je doorheen kunnen kijken van wat deze mevrouw echt aankan, in dit geval. Dus we kijken echt naar wat iemand nodig heeft en een soort van mes op tafelgesprek vindt het helemaal niet plaats.

02:05:03

Voorzitter: Meneer Pechler.

02:05:04

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Nee, ik snap natuurlijk dat er niet letterlijk een mes op tafel is en ook niet een figuurlijk mes op tafel, hoop ik, maar dat cliënten dit toch op een andere manier ervaren, ook impliciet en überhaupt door het feit dat dat soort onderwerpen al te berde wordt gebracht. Dat is iets wat ik uit mijn jarenlange ervaring weet hoe dat wordt ervaren. Daarnaast wou ik nog vragen: na hoeveel tijdswinst is de wethouder van mening dat zo'n herstelgericht hulptraject succesvol is geweest? Die maanden, die worden genoemd in de memo, vind ikzelf bijzonder karig en ik vroeg me af wat de visie is van het college.

02:05:33

Voorzitter: De wethouder.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

02:05:33

Mevrouw Jongman: Het wisselt natuurlijk. Daarom hebben we gezegd dat we een pilot van een jaar doen om dit te bekijken. Het is ook niet zo dat binnen de WMO-compleet een voorliggende voorziening nooit voorkomt. Als iemand, bijvoorbeeld, WMO- taxivervoer aanvraagt en hij heeft zelf nog een auto en kan zelf nog rijden, krijgt hij die voorziening niet. Het betekent dat we ook in zo'n geval iemand blijven volgen hoe het de komende periode met hem gaat. Iemand mag daar altijd, op het moment dat de situatie verandert, op terugkomen en zich nogmaals melden. Wij denken dat juist door het gesprek, de wijze waarop dat wordt gevoerd en de manier waarop je zegt: "Nou, wellicht zou dit een goede keuze zijn"- Al is het enkele maanden, gezien de effecten elders denk ik dat ook dat al positief is om bij te dragen. Nogmaals, we hebben u aangeboden dat we in dat jaar gaan kijken wat er gebeurt bij deze mensen en uw vraag kan daar ook een onderdeel van zijn.

02:06:28

Mevrouw Jongman: Ik ga over naar het volgende punt, want dat gaat over de indicatiestelling, een vraag van de heer Visser. WIJ neemt uiteindelijk de onafhankelijke beslissing en WIJ heeft de eindregie. Wat bedoeld is in de tekst is dat we in overleg, ook met de aanbieders, die indicatie soms vormgeven, omdat dat de personen zijn die in de huishoudens aan de slag zijn. Soms vindt daar een samenwerking plaats. Op uw verzoek is in het GON meer samenwerking tot stand gebracht, waardoor je een effectievere manier van indicatie hebt, maar de onafhankelijke beslissing ligt bij WIJ. Dan over de koppeltjes en de zorgen die u daarover hebt uitgesproken. Dat is in veel voorgaande gesprekken met u altijd een punt van zorg geweest. Wij hechten echt grote waarde aan de mogelijkheid om de vertrouwde hulp te behouden als daar behoefte aan is, want het wisselt per inwoner.

02:07:30

Mevrouw Jongman: Sommigen, hebben we in het onderzoek gezien, hechten er geen waarde aan, maar we weten dat een grote groep daar waarde aan hecht. Daarom hebben we aangegeven een bemiddelaar aan te stellen die het proces van behoud van koppels gaat begeleiden. Deze bemiddelaar zal zich daarom bezighouden met de overgang van personeel en daarmee nauw samenwerken met de aanbieders. Bij de aanbesteding zal aan de aanbieders gevraagd worden om continuïteit van ondersteuning te bieden en zoveel mogelijk behoud van de vaste hulp, waarbij nauwe samenwerking dus vereist is.

02:08:03

Voorzitter: Meneer Pechler.

02:08:05

De heer Pechler: Dank, Voorzitter. Het belang van het behouden van die koppeltjes daar zijn we het, volgens mij, allemaal over eens. Zoals mevrouw Sonja Zuur vorige week zei, bij het inspreken, dat het op dit moment voorkomt dat een huishoudelijke medewerker al heel lang gekoppeld is met cliënten die wonen in hele verschillende gebieden van de stad. Dan zou je straks bij één van die gebiedsgecontracteerde aanbieders kunnen worden aangenomen, maar als je daarnaast ook nog in zuid, west en oost cliënten hebt, moet je dan daar maar allemaal onderaannemer voor worden? Hiermee stuit je toch op heel veel praktische bezwaren die je bij een personeelsstichting niet zou hebben?

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

02:08:45

Voorzitter: Dat is een vrij praktische vraag.

02:08:45

Mevrouw Jongman: Dat is een ander hoofdpunt en daar kom ik zo terug. U heeft al eerder besluit genomen om in meerderheid gebiedsgericht aan te besteden, omdat juist daar weer - in aanleiding van een reactie op het voorstel van de SP destijds - meer in een gebied zelf werkzaam te zijn in plaats van met al die aanbieders. Daarom betekent dat de komende periode een behoorlijke opgave. Wat u nu schetst zou zich kunnen voordoen, zodat dan koppeltjes doorbroken worden, maar nogmaals, dat doen we echt uiterst zorgvuldig en in nauw overleg. Het is onderdeel van de consultaties die we de komende periode gaan doen en ook vragen we aan de aanbieders wat ze daaraan kunnen doen. Dat er beweging zal zijn, dat klopt, maar dat we echt oog hebben voor het behoud van die koppels hebben we al eerder met u besproken en is onderdeel van de komende aanbesteding.

02:09:39

Voorzitter: Dan graag nog kort over het abonnementstarief en de werknemersorganisaties.

02:09:43

Mevrouw Jongman: Dat snap ik, maar er zijn geen korte antwoorden op ingewikkelde vraagstukken. Ik doe uiteraard mijn best. Een aantal van u heeft vorige week expliciet gevraagd: "Waarom hebt u niet met de FNV gesproken?" Ik wil dit nogmaals graag toelichten. Ik wil vooropstellen dat ik zeker opensta voor gesprekken en afstemming met de FNV, in algemene zin, over de punten binnen de zorg. Ik heb overigens in het verleden al eerder een gesprek gevoerd met de FNV over de WMO en kortgeleden hebben ze mij niet uitgenodigd om dat gesprek nogmaals te voeren. Als er een uitnodiging is, wil ik zeker met hen van gedachten wisselen. Wat wij doen in de voorbereiding op onze inkoop is dat wij uitgebreid spreken met onze contractpartners. We weten dat onze contractpartners, de aanbieders in dit geval, regelmatig in gesprek zijn met de vakbonden over de invulling van goed werkgeverschap en de correcte uitvoering van de CAO.

02:10:46

Mevrouw Jongman: Daar hebben wij als gemeente dan weer geen invloed op met al die arbeidsvoorwaarden, maar wij borgen wel dat al onze gecontracteerde aanbieders de CAO VVT toepassen door dit verplicht te stellen. We weten zeker dat onze aanbieders, gelet op de arbeidsmarkt, de medewerkers als waardevol kapitaal zien - kapitaal vind ik altijd een beetje raar woord bij mensen - maar waardevolle mensen die voor hen werken. We hebben er vertrouwen in dat zij hun eigen belangen en van de medewerkers behartigen in deze aanbestedingsprocedure. Zal ik dan de reacties geven op de moties, Voorzitter?

02:11:24

Voorzitter: De heer Dijk heeft hier nog een vraag over.

02:11:25

De heer Dijk: Voorzitter, toch is dat heel verbazingwekkend, want de wethouder geeft net, ongeveer tien zinnen terug, aan dat het koppeltjes in stand houden zo ingewikkeld is, omdat je gebiedsgericht gaat werken met nieuwe aanbieders. Als u echt zo graag die koppeltjes in stand wilt houden, dan kunt u, volgens de SP, twee dingen doen. Of u kunt ervoor zorgen dat u het marktmechanisme eruit haalt. Dus, inderdaad, ervoor zorgen dat je iedere keer

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

met verschillende aanbieders te maken hebt. Dat is namelijk de oorzaak waarom die koppeltjes gebroken worden. En twee: dan gaat u toch in gesprek en had u toch allang in gesprek moeten zijn. Niet wachten op een uitnodiging van de vakbonden, maar u had toch zelf de vakbonden kunnen opbellen en zeggen: "Jongens, wij zitten al jaren met dit probleem. Hoe moeten we dit aankarten?" Ik vind het echt wonderbaarlijk dat u zegt: "Ze hebben mij niet uitgenodigd". U had dat toch zelf moeten doen? Ze kwamen hier ook inspreken en waren verbaasd dat u ze niet had...U had het toch zelf kunnen doen? U ging ook zelf met de opdrachtgevers aan het werk.

02:12:29

Voorzitter: De wethouder.

02:12:31

Mevrouw Jongman: Ik heb u net aangegeven dat de gesprekken over de arbeidsvoorwaarden en de lonen, enzovoort, andere gesprekken zijn die wij niet voeren. Die vinden op landelijk niveau plaats. Deels vindt u mij daar dan zeker aan uw zijde, maar deels houden wij dat gesprek over arbeidsvoorwaarden niet, omdat wij de degenen zijn die de opdrachtgever zijn. Ik heb u gezegd dat ik zeker met hen in gesprek wil over de zorg en over de zorgen die er leven, maar wij hoeven niet met de FNV als gesprekspartner, in het kader van de arbeidsvoorwaarden, om tafel. Volgens mij heb ik u een heel mooi aanbod gedaan om daar op die wijze in gesprek te gaan, maar dan op een andere manier dan zoals de SP het graag had gezien. Dit is de keuze die wij daarin maken. Uw opmerking over een personeelsstichting en BV is reeds in 2019 onderzocht en de uitkomst daarvan is met uw raad gedeeld en echt uit-en-te-na besproken. Een meerderheid van de raad heeft op dat moment besloten dat het opzetten van een personeelsstichting niet als haalbaar wordt ingeschat en dat we verdergaan met gebiedsgericht contracteren en met de [onhoorbaar]financiering, waar u heel blij was op het moment dat het aan de orde was.

02:13:48

Mevrouw Jongman: U sprak toen hele blijde woorden, moet ik zeggen, toen ik heb aangegeven dat het een goede stap voorwaarts is. Wij erkennen en delen die zorg wellicht ook wel en denken dat de landelijke arbeidsmarkt allemaal wel pittig is en lokaal impact heeft op dat alles, maar in die zin is het op dit moment, als we dat nog zouden willen, technisch niet - nee, we willen het niet - eens mogelijk om dat nog weer op deze wijze te wijzigen, omdat we in 2019 die keuze gemaakt hebben. Dus wij kiezen voor gebiedsgericht contracteren. De moties dan maar?

02:14:28

Voorzitter: Graag.

02:14:29

Mevrouw Jongman: Ik zie de Voorzitter kijken. De motie abonnementstarief is wat mij betreft, of het college betreft moet ik zeggen, oordeel aan de raad. U weet dat het college al tijdenlang ageert tegen het abonnementstarief. Bij een eventuele positieve uitspraak elders, door de rechter, gaan we daar vanzelfsprekend direct mee aan de slag en zullen dan de mogelijkheden bekijken om het inkomen mee te wegen. Morgen, in VNG-verband, hebben we het er weer over en zijn we intensief aan het samenwerken om te komen tot afschaffing ervan.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

02:15:07

Voorzitter: De heer Sijbolts heeft een vraag hierover.

02:15:09

De heer Sijbolts: Voorzitter, is de motie dan eigenlijk niet gewoon overbodig?

02:15:13

Voorzitter: De wethouder.

02:15:17

Mevrouw Jongman: Ja, u mag daar zelf vinden wat u vindt, maar ik vind oordeel raad. In die zin is het een lijn die we ingezet hebben en als u, als raad, dat ondersteunt is dat uw eigen keuze, maar ik zou het dan willen formuleren als een steuntje in de rug of een steun in de rug, net hoe u het zelf wilt formuleren. Het is een goed punt om hier te maken, omdat, als je het landelijk bekijkt, er enorme negatieve effecten zijn. De werknemersorganisaties betrekken: ik heb daar net al, in reactie, een antwoord op gegeven. Ik zou die motie willen ontraden, maar ik heb u wel een toezegging gedaan om met het thema 'zorgen in de zorg' met hen om tafel te gaan. Over herstelgerichte hulp: een aantal van u heeft aangegeven dat vrijwillig te willen. Ik heb betoogd en aangegeven waarom wij denken dat het op de wijze vorm gaat krijgen zoals het college dat voorstelt, waarbij ik dus onmiddellijk opmerk dat we niemand zorg ontnemen en niemand iets ontzeggen, maar op het moment dat iemand zich voortijdig meldt op deze wijze dan een tijdje geholpen kan worden. Als laatste de motie over zekerheid voor personeel en cliënten. Ook ontraden, want ik heb u net betoogd hoe wij daarin staan en er in 2019 al een andere keuze is gemaakt. Dank u wel, Voorzitter.

02:16:44

Voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan stel ik voor dat voor dit punt...Wat wilt u zeggen, meneer Bosch?

02:16:51

De heer Bosch: Ik zou graag een stemverklaring willen geven. Dat is denk ik nu of niet?

02:16:55

Voorzitter: Ik wilde het eigenlijk na het eten doen, maar als alleen u een stemverklaring wil geven kan het ook ervoor. Iedereen heeft trek, mooi. Dan doen we dat na het eten en gaan we nu even schorsen en zijn we om...Meneer Boter, u mag wel even gaan. Dan doen we wel eerst de stemverklaringen, zoals van de heer Bosch. De meeste mensen hebben het wel al ongeveer gezegd. Daarna gaan we even kort schorsen voor het besloten deel, wat heel kort zal zijn, en dan zullen we gaan eten. In ieder geval ik.

02:17:41

De heer Bosch: Dan zal ik snel van start gaan, Voorzitter. Motie 9 en 10 kunnen wij steunen en snappen wij goed. In motie 11 hebben we eigenlijk wel veel vertrouwen dat juist dat keukentafelgesprek gevoerd kan worden, waardoor er persoonlijk gekeken kan worden, dus die steunen wij niet. Motie 12 zullen we ook niet steunen, omdat wij denken dat zo'n personeels-BV niet het juiste middel hiervoor is.

02:18:10

Voorzitter: Dank u wel. De heer Brandsema.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

02:18:15

De heer Brandsema: Ik beperk mij even tot motie 12, de zekerheid voor personeel en cliënten van de SP. De motie die vraagt om een personeels-BV, maar volgens mij is dat eigenlijk, qua proces, mosterd na de maaltijd. We hebben eerder in deze raad gesproken over welke kant we op willen en daar is de gebiedsgerichte aanbesteding uitgekomen. De SP was daar enthousiast over, zoals de SP heel vaak enthousiast is. Zelfs zo enthousiast dat hun eigen initiatiefvoorstel teruggetrokken is en dus is er toen daarvoor gekozen. Volgens mij is het dan nu niet logisch om vervolgens, laat in het proces, nog weer een andere variant op tafel te leggen. Daarom tegen deze motie.

02:18:58

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meide.

02:19:04

De heer Van der Meide: Eigenlijk alleen een reactie op de motie van de SP over zekerheid voor personeel en cliënten. We gaan nu een traject in. Dat duurt vier jaar en daar maken we afspraken over. Het lijkt ons heel goed om in de volgende periode van deze raad verder te praten over eventuele stichtingen waar personeel onder valt.

02:19:23

Voorzitter: Helder, dank u wel allemaal. Nee, de heer Visser nog. Excuus.

02:19:38

De heer Visser: Sorry, de microfoon moest nog aan. Neemt u me niet kwalijk. Motie 11: ik vind dat de wethouder voldoende toezegging heeft gedaan over de mensen die bedanken voor de herstelgerichte hulp, omdat ze daarna goed bewaakt worden en dat er ook naar mensen, die op relatief korte termijn in het huishouden toch nog in de problemen zouden kunnen komen, met maatwerk gekeken wordt. Over de bonden zegt de wethouder duidelijk dat ze wel een gesprek wil, dus dan lijkt me die motie niet meer nodig. Die strekt veel breder, maar dat gesprek met de bonden lijkt mij voldoende. De personeelsstichting heeft de heer Brandsema net aardig verwoord: dat haalt in dit stadium te veel overhoop, dus daar zijn we ook tegen. Dank u wel.

02:20:31

Voorzitter: Dank u wel, meneer Visser. Dan schorsen we nu de vergadering voor een ogenblik om de stream te stoppen en daarna het besloten deel te bespreken.

00:21:29

Voorzitter: Ik heropen de vergadering. Dan zijn we aangekomen bij de moties vreemd aan de orde van de dag. De eerste motie die daar staat, is een motie van de PVV: 'Verandering van het politieke klimaat maakt het leven weer mooi.' De heer Van Kesteren zal die vast nog eventjes kort willen toelichten.

00:21:55

De heer Van Kesteren: Kort, voorzitter.

00:21:57

Voorzitter: Ja, een minuutje of zo.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:22:03

De heer Van Kesteren: Kwartiertje. Gaat wel van mijn tijd af. Dat heb ik er graag voor over, voorzitter. Groningen wil koploper worden in de zwaar gesubsidieerde wind- en zonne-industrie en sinds kort de waterstofeconomie. Alles in deze gemeente moet van het gas af. De politiek, zowel coalitie als een groot deel van de oppositie, maatschappelijke organisaties en instellingen in deze gemeente, die lopen mee in de politiekcorrecte polonaise van klimaatburgers. De energietransitie voorzitter, als oplossing voor een duurzame toekomst en als enig economisch perspectief, voor een veilig en welvarend Groningen. Maar voorzitter, met uiteindelijk resultaat: een verontreinigde en verpauperde gemeente, die is volgeplempt met windturbines, zonnepanelen en navenante kennisinstituten, die allemaal een graantje meepikken. Onafhankelijke wetenschappers en documentairemakers hebben aangetoond dat de miljoeneninvesteringen in de duurzame energiesector de afgelopen jaren niet veel positiefs hebben opgeleverd. De PVV-fractie in de Groningse gemeenteraad hekelt dan ook consequent dit beleid van duurzame achteruitgang en weigert pertinent mee te werken aan de vorming van een zogenaamde groene en duurzame gemeente, die onderhand trekjes begint te vertonen van de voormalige DDR. De PVV-fractie kiest niet voor de voorgenomen energietransitie, van duur naar duurzame armoede, maar voor een volledige schadeloosstelling van de gedupeerden, bijvoorbeeld van de aardgaswinning. En niet weer een nieuwe ramp creëren, die van de zon- en windindustrie. Iedereen pikt er een graantje van mee, voorzitter, want de subsidiestroom is natuurlijk heel aantrekkelijk. De propagandamachine maakt overuren, om de klimaat- en duurzaamheidsobsessie, lees verarming, mogelijk te maken. Alle neuzen moeten dezelfde kant op. Met zijn allen op weg naar een nieuwe wereldorde van duurzaamheid. Een lijdensweg voor de inwoners van Groningen, die decennialang zullen worden opgesloten in een DDR-achtig keurslijf, ook wel de klimaatdictatuur. Hiernaast is de SP weer druk met elkaar in overleg en die leiden mij af. Voorzitter.

00:24:57

Voorzitter: Ja, meneer van Kesteren.

00:24:59

De heer Van Kesteren: Ja. Ik rond af. Goed hè.

00:25:02

Voorzitter: Daar was ik naar op zoek.

00:25:03

De heer Van Kesteren: Ja, voorzitter, die toekomst zal weinig perspectief bieden aan de Groningers, omdat die stroom aan miljarden euro's zullen vervliegen voor de bevrediging van een illusie. Die nieuwe wereldorde van duurzaamheid en het spekken van de portemonnee van subsidieondernemers uit het old boy network van de klimaatlobby. Laatste zin. Daarom, voorzitter, elke maand onze bewustwordingsmotie klimaat om college en raad breder te informeren en proberen te overtuigen van de noodzaak voor onze inwoners om de klimaatambities drastisch bij te stellen. Dank u wel.

00:25:35

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van Kesteren. Zijn er mensen die op deze motie willen reageren? Niet het geval. Dan komen we bij de volgende motie en dat is de motie ingediend

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

door... Oh, u wilt hier nog een stemverklaring geven? Ja, we gaan ze eerst even allemaal indienen. Motie drie van de Partij van de Arbeid, GroenLinks, D66, VVD en ChristenUnie: 'Mobiliteit en groei in de regio Groningen-Assen gaan hand in hand. En daar begrijp ik dat de heer Van Niejenhuis de toelichting wil doen.

00:26:13

De heer Niejenhuis: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik meen te begrijpen dat mijn dochter en ik zojuist al hoorbaar waren. Excuus voor de heer Van Kesteren en de verstoring. Ik wil graag inderdaad deze motie kort toelichten. De motie ziet toe op dat de regio Groningen-Assen naast kijken naar de bouw van woningen in de regio Groningen-Assen, natuurlijk ook alle andere dingen die erbij horen, natuur en groen, een heel mooi coherent plan. Maar toch hebben wij het gevoel dat mobiliteit in deze visie niet voldoende meekomt, in de zin dat we ons zorgen maken of, als we echt zoveel huizen gaan bouwen en ook echt flinke stappen gaan zetten in het aanleggen van alle mobiliteit die daarvoor nodig is, spoorwegen, wegen, fietspaden, et cetera. Daarom willen we heel graag dat het college in allerlei overleggen het Rijk oproept om ook daar niet de hand op de portemonnee te houden, maar mee te doen en de mobiliteit mee te laten groeien.

00:27:13

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer mensen die hierover iets willen zeggen? Ook geen stemverklaring dan dus, ga ik vanuit. Dan komen we bij de volgende motie van de Partij van de Arbeid, GroenLinks, D66 en Partij voor de Dieren, genaamd: 'Anda Kerkhovenzaal'. De heer Van der Meijden?

00:27:30

De heer Van der Meijden: Ja klopt, dank u wel, voorzitter. Wij willen een motie indienen over een andere naam voor de ontvangstzaal die nu in constructie is op de Grote Markt. Die heet nu Burgerzaal, zoals ze die in Amsterdam en Rotterdam noemen, in hun respectievelijke stadhuizen. Wij vinden het eigenlijk een goed idee om daar een eigen, specifiek Groningse naam voor te vinden. We hebben gezocht naar de naam van een vrouw en gezocht naar iemand zonder een partijpolitieke achtergrond. Wij denken dat zij te onbekend is in Groningen en haar daden niet vergeten mogen worden. En dan heb ik het over Anda Kerkhoven. Ze is vermoord in de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers. Ik hoop dan ook op een raad brede steun voor deze naam. Dank u wel.

00:28:12

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jacobs, VVD.

00:28:18

Mevrouw Jacobs-Setz: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een hond, zoals sommige mensen weten, en daar loop ik mee in het bos in Glimmen. Ik nodig u uit om een keer te komen, staat het Anda Kerkhovenmonument. Daar lopen heel veel mensen langs, dus ik denk dat Anda Kerkhoven niet heel erg onbekend is. Ze staat ook afgebeeld op het Ploegschilderij, samen met Aletta Jacobs. Dus op zich denk ik niet, dat ze onbekend is. En het is dus ook een vrouw die al veel eer toekomt in onze gemeente. Maar wat mijn fractie vooral ook heel bijzonder vindt, is dat wij een burgerzaal een naam willen geven en dat wij dan voor de burger bepalen met welke naam zij gelukkig, tevreden of in de toekomst vooruit willen. We zouden ook aan de indieners van deze motie willen vragen, zouden jullie het niet een leuk

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

idee vinden om de burgers te vragen: "Welke naam wilt u dat uw zaal gaat krijgen?" En nu ken ik het idee: dan krijgen we de TikTok Tammo-zaal of de Arjen Robben-zaal. Je weet nooit wat die man in de toekomst misschien voor bijzondere dingen gaat doen. Dus dat zou je misschien niet willen. En blijkbaar moet het een naam van een vrouw zijn. Dat vind ik best leuk. Maar dan zouden we natuurlijk ook in het stadspanel, wat heel vaak een enquête krijgt, een stuk of vijf of tien namen kunnen zeggen waar de inwoners uit kunnen kiezen. Dan zouden we een raadzaal krijgen met een naam die de inwoners leuk vinden. En dat is in ieder geval wat mijn fractie zou willen. Daarom, ondanks dat wij denken dat Anda Kerkhoven een hoop betekend heeft - en daarom wordt ze ook al op vele plekken in onze gemeente geëerd - maar zullen wij niet voor deze motie stemmen.

00:29:50

Voorzitter: De heer Sijbolts namens de Stadspartij.

00:29:52

De heer Sijbolts: En 100% Groningen, voorzitter, dank u wel. Zonder iets af te willen doen aan de betekenis van de Anda Kerkhovenzaal, althans, wat zij ook voor Groningen gedaan heeft, kunnen wij ons aansluiten bij de gedachtegang die verwoord is door mevrouw Jacobs van de VVD en zullen wij naar alle waarschijnlijkheid deze motie ook niet steunen.

00:30:17

Voorzitter: Mevrouw Van Doesen.

00:30:18

Mevrouw Van Doesen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil even op mevrouw Jacobs reageren, want dit is natuurlijk een ontzettend leuk idee. Maar het is niet de enige ruimte in het stadhuis die wat persoonlijker zou kunnen worden door er een naam aan te geven. Dus als wij nu gewoon deze naam aan de Burgerzaal geven, we vervolgens nog andere ruimten hebben waar we een enquête voor doen. Want ik denk dat het gewoon heel erg leuk is om ruimtes uit de anonimiteit te halen, door ze een naam te geven. Kan ik u dan overhalen om deze motie wel te steunen? Dat we dan de overige ruimtes in het verbouwde stadshuis op een andere manier namen geven?

00:30:57

Voorzitter: De heer Ubbens.

00:31:00

De heer Ubbens: Ja, voorzitter, dat burgers dan ook ruimtes mogen aandragen die nog anoniem zijn, dat die ook nog ingediend kunnen worden. Dat alle ruimtes die nog geen naam hebben in de gemeente aangemeld kunnen worden om uit de anonimiteit gehaald te worden.

00:31:17

Voorzitter: De heer Brandsema.

00:31:20

De heer Brandsema: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, volgens de ChristenUnie is Anda Kerkhoven een heel geschikt persoon om de Burgerzaal naar te vernoemen. Ik kende haar niet, zal ik eerlijk toegeven, ondanks het feit dat ze in het Academieggebouw op een gebrandschilderd raam staat, kwam ik achter. Dat ze inderdaad, zoals mevrouw Jacobs aangaf, ook in Glimmen

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

een monument heeft. Dat weet ik inmiddels wel, dus in die zin denkt mijn fractie dat het een hele geschikte naam is om wat bekender te laten worden. Maar, daar komt toch een maar, juist een burgerzaal, de naam zegt het al, het feit dat met de verbouwing van het stadhuis we juist het stadhuis toegankelijker willen gaan maken voor onze inwoners. Met het feit dat in de motie ook nog verschillende namen staan gesuggereerd, ook voor de andere zalen, lijkt het mijn fractie juist een hele mooie manier, en als we dan één zaal moeten kiezen, dan juist de burgerzaal, zal ik tegen D66 willen zeggen, om de inwoners van de gemeente te gaan vragen om hier een keuze in te maken. Dat hoeft inderdaad niet vrijblijvend te zijn, zoals mevrouw Jacobs aangaf, want dan krijgen we misschien wat vreemde toestand of het risico daarop. Maar als we gewoon een suggestie van drie namen zouden doen waar de inwoners voor kunnen kiezen, dan heb je volgens mij een beperking van risico's op vreemde namen en een hele mooie, inclusieve en inwoners betrekkend proces. Dus daar zouden wij voor zijn. Dank u wel.

00:32:36

Voorzitter: De heer Dijk.

00:32:37

De heer Dijk: Ja, voorzitter. Dank voor het voorstel, dank voor het werk. En dat dan zo'n sympathiek, leuk voorstel om in plaats van een burgerzaal, het aan iemand te gunnen met een goede staat van dienst voor onze stad en onze gemeente, prima. Dat zo een debatje dan moet ontsporen in dit geouwehoer, meneer Van der Meijden. Ik hoop dat de partijen die hier bezwaar tegen maken volksprotesten gaan organiseren om een andere naam te krijgen en inderdaad, alle lege ruimte is een heel Groningen inderdaad niet meer anoniem te laten zijn. Wij steunen deze motie. Dank voor het werk.

00:33:13

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Sijbolts namens de Stadspartij en 100% Groningen.

00:33:17

De heer Sijbolts: Ja, dank u, voorzitter. Ja, wij gaan geen grote volksprotesten organiseren, hieromtrent. Alleen wij hebben de indieners vooraf wel laten weten en de suggestie aan de hand gedaan om te kijken of we die namen ook op een andere manier vorm kunnen geven. Ik vind, wat de heer Dijk nu zegt, een beetje flauw.

00:33:36

De heer Dijk: Maak je druk om iets nuttigs. Als iemand met een leuk voorstel komt en dit is de inhoud, dan is het prima toch?

00:33:41

Voorzitter: Ik denk dat u dat richting de heer Sijbolts deed. Zijn er digitaal nog mensen die hier iets over willen zeggen? Nee. Hier in de zaal nog de heer Bosch.

00:33:55

De heer Bosch: Ja, voorzitter. Wij zien het ook als een goed en leuk voorstel, om dit te geven aan Anda Kerkhoven. En ook een bijkomend voordeel, dat zij natuurlijk lid is geweest van *Magna Petra*, wat later bij Vindicat is gekomen. Het is ook wel eens goed om positief over die vereniging te spreken en hiermee ondersteunen we dat ook.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:34:16

Voorzitter: Dank u wel. We hebben die motie besproken. Dan zou ik mevrouw Van Doesen even willen vragen om het voorzitterschap over te nemen, zodat ik een motie kan toelichten.

00:34:30

Voorzitter: Ja, dank u wel. We hebben nu de motie van, ik moet hem even erbij halen, het CDA, VVD en de Stadspartij en 100% Groningen natuurlijk, over het 50-meterbad in Kardinge. Wie kan ik daarover het woord geven. De heer Bolle.

00:34:53

De heer Bolle: Dank u wel, voorzitter. Allereerst denk ik dat de complimenten op zijn plaats zijn voor de plannen die daar nu op stapel zijn. Daar gaat veel gebeuren. Eén ding leek in het bidboek verloren te gaan en dat was de kans op een 50-meterbad. Met deze motie vragen we het college om in ieder geval ervoor te zorgen dat we bij de verdere ontwikkeling de mogelijkheid nog openhouden voor de keuze van een 50-meterbad en dat hij niet nu in het bidboek al onder zou sneeuwen en niet meegenomen zou worden. Dus ik hoop van harte op jullie steun daarop.

00:35:32

Voorzitter: Is er verder nog iemand die hierover het woord wil voeren? De heer Bosch, Student en Stad. Pardon, ik gaf de heer Bosch het woord. Nee, ik kijk misschien een beetje scheel.

00:35:50

De heer Bosch: Zegt u nu dat de voorzitter scheel kijkt? Nee, toch? Ik wilde me graag ook positief uitlaten over deze motie. Ik denk dat he heel goed is om deze optie ook mee te nemen en te kijken of dat 50-meterbad, wat echt van meerwaarde kan zijn, gerealiseerd kan worden.

00:36:09

Voorzitter: Dank u wel. De heer Boter, aan u het woord.

00:36:13

De heer Boter: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zal even naar Hans Anders te gaan of een ander bedrijf om lenzen te nemen zodat ik goed kijk. Maar het is een mooie motie. Positieve motie. Ik haal de vijftientig meter niet, dus de vijftig meter misschien ook niet, want zo goed kan ik niet zwemmen. Maar wij steunen dit van harte.

00:36:29

Voorzitter: Dank u wel. Kan ik verder nog iemand het woord geven? De heer Lo-A-Njoe.

00:36:35

De heer Lo-A-Njoe: Dank u wel voorzitter. We gunnen elke sporter een sportaccommodatie die geschikt is en daar zijn zwemmers geen uitzondering op. We staan positief over het verder verkennen van deze optie voor het 50-meterbad. We verwachten van die verkenning wel dat er een gedegen onderzoek wordt gedaan naar de ontwikkelingen en de trends in sportdeelname, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen zwemwaterbehoefte voor recreatieve zwemmers, die meestal ongebonden sporten en wedstrijdzwemmers, die in verenigingsverband sporten. Tenslotte vragen wij het college ook om in de uitwerking de

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

Noordelijke infrastructuur van het wedstrijdzwemmen, inclusief het nieuwe op topsport toegesneden 50-meterbad in De Welle in Drachten en de samenwerking van Drachten met het CTO Zwemmen in Heerenveen en Topsport NOORD, te betrekken in de uitwerking, met het oog op een sterke Noordelijke topsportinfrastructuur. Dank u wel.

00:37:19

Voorzitter: Dank u wel, ik zit even te kijken, ik kan ze niet zo goed zien, maar de mensen die thuis zitten, zijn er daar nog mensen die het woord willen voeren hierover? Dan geef ik het woord aan de heer Brandsema.

00:37:31

De heer Brandsema: Ja, dank, voorzitter. Ook de ChristenUnie staat positief tegenover deze motie. Inmiddels, dat heeft een aantal jaren geduurd, maar is wel bekend dat in Drachten men toch de keuze heeft gemaakt om ook daar hun 50-meterbad te behouden en de heer Lo-A-Njoe heeft daar al veel mooiere woorden aan gewijd, dus dat nemen we wel graag mee. Maar los daarvan, of ook daarmee steun voor deze motie.

00:37:56

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meijden.

00:37:58

De heer Van der Meijden: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de heer Brandsema van de ChristenUnie.

00:38:04

Voorzitter: De heer Sijbolts.

00:38:07

De heer Sijbolts: Ja, dank u, voorzitter. Mag ik wel iets zeggen, want we zijn mede-indiener? Nou ja, ik heb toch al het woord. Wij zijn heel blij met deze motie. Ik denk: hoe meer 50-meterbaden in Noord-Nederland, hoe meer Noordelijke kampioenen. Dat is een mooie topsportambitie denk ik, ook voor Groningen, dus vandaar dat we mede-indiener zijn van deze motie.

00:38:29

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Ik denk dat iedereen die wat had willen zeggen over deze motie, wat gezegd heeft. Dan gaan we over naar de volgende motie, niet nadat ik het woord terug heb gegeven aan de heer Bolle.

00:38:41

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Doesen. Dan komen we bij motie zes van de SP, Partij voor de Dieren: 'Datacenter Westpoort'. Wie mag ik daar het woord over geven? De heer Brandenburg.

00:38:57

De heer Brandenburg: Ja, dat klopt. Want afgelopen commissie heeft mijn collega, de heer Koks, hier natuurlijk uitvoerig en ideologisch met u gedebatteerd over de komst van een datacenter. Voor- en nadelen van een dergelijke industrie, zoals energieverbruik, veiligheidsrisico's, bezwaren bij handel in data et cetera. Gaan we niet overdoen. Maar mijn fractie vindt het wel van belang dat wanneer we een besluit moeten nemen over een

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

dergelijke industrie in onze gemeente, dat het eigenlijk goed is dat er ook industriepolitiek bedreven wordt in onze gemeenteraad en dat we met elkaar eerst eens van gedachten wisselen hoe we daartegen aankijken, welke industrie we wel en niet in onze gemeente willen hebben, alvorens we een besluit nemen om een datacenter in de gemeente neer te zetten. Dus daar roept deze motie toe op. Ik zie het straks wel bij de stemming.

00:39:49

Voorzitter: De heer Staijen namens de Stadspartij en 100% Groningen.

00:39:53

De heer Staijen: Ja, voorzitter, dank u. Ja, we hebben best wel wat gemengde gevoelens bij nog een datacenter in de gemeente en dat is eigenlijk vooral vanwege de enorme energieconsumptie. Maar we gaan er wel vanuit dat een groot deel van de energieconsumptie in de vorm van restwarmte weer naar ons warmtenet zal gaan en daar is het ook hard nodig. Wij begrijpen, voorzitter, best de behoefte van de SP aan een nota industriebeleid. Die hebben wij soms ook. Maar je kan niet alle ontwikkelingen zomaar stopzetten tot zoiets eindelijk een keer gemaakt is. Dus vandaar dat wij deze motie beslist niet zullen steunen.

00:40:26

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wrede namens Partij voor de Dieren.

00:40:29

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, deze gemeente wil in 2035 energieneutraal zijn en de Partij voor de Dieren staat daar in principe best wel achter. Dat hebben we zonet ook wel gezien, maar wij proberen al langere tijd duidelijk te maken dat we, om dat echt te realiseren, niet door kunnen gaan op de weg zoals we dat al een tijdje volgen. Dat we veel kritischer moeten zijn op energiegebruik en waar we dat met zijn allen aan uitgeven, dan dat dat op dit moment gebeurt. Als we kijken naar de geschiedenis, dan zijn er diverse momenten geweest waarop technologie, of ik moet zeggen energiebesparende technologie, zijn intrede deed en waarbij men dan zei: "Nu hebben we veel minder energie nodig." Dat is nooit gebeurd. Energiebesparende technologie leidt over het algemeen alleen maar tot meer gebruik van energie. Dus als we gewoon doorgaan met die economische groei en die bedrijvigheid hier in de gemeente te stimuleren, ja, dan kunnen we windparken neerleggen wat we willen en zonneparken neerleggen wat we willen, maar dan zullen we toch nooit daadwerkelijk die uitstoot van emissies kunnen beteugelen. We moeten gewoon kritisch zijn wat we doen met de energie die we hebben. Om dan maar, zonder daar echt nog eens een keer een gemeentelijk debat over te voeren, weer dolenthousiast op te springen omdat er een datacenter zich wil vestigen in de gemeente. Ja, het is ook een beetje triest eigenlijk, dat we gelijk in die reflex duiken. "Oh ja, werkgelegenheid, oh, grote bedrijven. We zijn een belangrijke gemeente." Ja, het is treurig, dus we zullen ons echt daarop moeten bezinnen en vandaar dat we deze motie indienen. Dank u wel, voorzitter.

00:42:23

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Wrede. De heer Boter.

00:42:28

De heer Boter: Ja, wij sprongen wel juichend op, zoals mevrouw De Wrede zegt, bij een

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

datacenter. De noodzaak van datacenters hebben we ook. Dus we moeten maar eens andere discussies gaan voeren over de elektriciteit die we daarvoor nodig hebben. Wij stemmen tegen deze motie.

00:42:42

Voorzitter: Anderen nog? Mensen thuis, wellicht?

00:42:45

Mevrouw Nieuwenhout: Ja.

00:42:47

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout namens GroenLinks.

00:42:49

Mevrouw Nieuwenhout: Ja, hartelijk dank. Onze bedenkingen over een datacenter zijn tijdens de commissievergadering al duidelijk naar voren komen. We staan ook niet te springen. Deze motie voegt echter helemaal niets toe aan die bedenkingen, dus daarom zullen wij alsnog tegen stemmen.

00:43:09

Voorzitter: Mevrouw De Wrede heeft een vraag voor u.

00:43:11

Mevrouw De Wrede: Ja, volgens mij, maar nu weet ik het dictum niet precies uit mijn hoofd. Maar is het toch zo dat deze motie oproept om, alvorens de weg te effenen voor dit datacentrum, eerst met zijn allen eens een debat te voeren over het industriebeleid. Is een groene partij als GroenLinks het niet met de Partij voor de Dieren eens dat we met zijn allen moeten gaan kijken naar wat we eigenlijk doen met de energie en de grondstoffen die we hebben, in plaats van maar gewoon door te denderen met technologische ontwikkelingen?

00:43:40

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:43:42

Mevrouw Nieuwenhout: Met dat laatste stuk zijn wij het uiteraard helemaal eens. Alleen wij denken niet dat het aannemen van extra beleid in de gemeente onze mening over het datacenter zou veranderen. Dus vandaar dat wij deze motie niet steunen.

00:43:54

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:43:57

De heer Brandenburg: Ja, voorzitter. Deze motie gaat niet over al dan niet een datacentrum deze motie gaat juist over dat stuk waarvan mevrouw Nieuwenhout net, op de interruptie van mevrouw De Wrede zegt het mee eens te zijn. Dit gaat erover om met elkaar te bespreken: welke industrie willen we wel? Welke industrie willen we niet? Nu kan GroenLinks hier stoer roepen dat ze geen datacentrum willen, maar daar gaat deze raad niet over, want dat is een collegebesluit. De vraag is: vindt u dat de raad daar eens met elkaar over moet spreken? En als u daarop ja zegt, dan zou u dus deze motie moeten steunen.

00:44:27

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:44:30

Mevrouw Nieuwenhout: Volgens mij zit daar totaal niet een verband tussen het samen praten over welk industriebeleid we in Groningen willen voeren en wat er nu met dit datacenter gebeurt. Daar is namelijk de wensen en bedenkingenprocedure duidelijk voor uitgevoerd en onze wensen en bedenkingen zijn ook duidelijk. Desalniettemin vinden we het natuurlijk heel interessant om daar verder over door te praten, wat voor industrie wij in de toekomst in Groningen graag zouden willen zien, maar we denken niet dat er een verband is tussen dit nu, voor dit datacenter bespreken en onze mening over datacenters in het algemeen.

00:45:06

Voorzitter: Mevrouw De Wrede nog een laatste keer.

00:45:08

Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou ja, kijk, in hoeverre dat relevant is, dat beslissen wij namelijk zelf. Wij zijn de gemeenteraad, dus wij kunnen dat besluit nemen. En ik moet zeggen, het verbijstert mij dat GroenLinks gewoon zegt: "Ja, datacentrum." Terwijl, dit is toch de partij die de noodtoestand, de klimaatnoodtoestand uitroept. Wat hebben dat soort dingen dan voor zin, voorzitter? Als u tegelijkertijd wel extreem energie slurpende industrie de gemeente binnen wil laten komen, dan is dat toch allemaal alleen maar, hoe zal ik het noemen, green washing en imagebuilding en volkomen nutteloos.

00:45:49

Voorzitter: Mevrouw Nieuwenhout.

00:45:51

Mevrouw Nieuwenhout: Volgens mij heeft mevrouw De Wrede niet helemaal goed opgelet tijdens mijn woordvoering in de commissievergadering. Want daar hebben we in ieder geval niet gezegd: "Ja, datacenters." We hebben heel duidelijk aangegeven wat onze bedenkingen daarbij zijn. Dat is dus duidelijk.

00:46:05

Voorzitter: Dank u wel. Nog anderen op dit punt. De heer Claassen namens D66.

00:46:15

De heer Claassen: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons grotendeels aansluiten bij de woordvoering van GroenLinks. Wij zullen deze motie dan ook niet steunen. Wij hebben absoluut - en dat hebben we ook aangegeven in de commissie - wel behoefte aan een bovenregionaal nadenken over onze digitale economie en digitale infrastructuur, maar dat is niet waar deze motie toe oproept, dus daarom zullen we hem niet steunen.

00:46:38

Voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw Moorlag namens de ChristenUnie.

00:46:44

Mevrouw Moorlag: Ja, dank u wel voorzitter. Wij zijn voldoende overtuigd door de antwoorden van het college in de commissie dat hier een weloverwogen besluit voor ons ligt en dat de wensen en bedenkingen daarin mee worden genomen. Dus wij zullen ook niet voor deze motie stemmen.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:46:58

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Brandenburg heeft toch nog een vraag.

00:47:05

De heer Brandenburg: Ja, voorzitter, ik begin me af te vragen of mensen het dictum van moties lezen. Deze motie gaat niet over wel of geen datacenter. Dit gaat erom of we niet dat besluit pas moeten nemen nadat we met elkaar hebben gesproken wat voor een industrie we wenselijk vinden. Nu hoor ik GroenLinks zeggen: "Ja, dat vinden we." En dan zeggen eigenlijk andere partijen: "Ja, daar moeten we wel eens met elkaar over praten." Maar we verbinden daar nul consequenties aan. Dat begrijp ik goed, toch?

00:47:29

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

00:47:34

Mevrouw Moorlag: Ja, ik weet niet goed waarom deze vraag aan GroenLinks dan naar ons gericht wordt, maar wij hebben bepaalde vragen gesteld en daar hebben wij voldoende antwoord op gekregen en wij gaan graag dat gesprek vervolgens aan, nadat dit besluit is genomen. Dat lijkt ons heel goed een vervolgesprek, maar het lijkt ons nu niet nodig.

00:47:58

Voorzitter: Dank u wel, dan hebben we nog een motie. Dat is de motie 'Energieloket' van de VVD, Stadspartij en 100% Groningen of hebben we die al ingediend? Hebben we al gehad. Motie acht dan nog van het CDA en VVD, Stadspartij en 100%, de Aduarderdiepsterweg. De heer Ubbens namens het CDA.

00:48:21

De heer Ubbens: Dank u, voorzitter. Ja, wij hebben toch moeten constateren dat het proces van het afgelopen jaar, om tot een nieuwe locatie voor bijzondere woonvormen te komen, erg rommelig verloopt. De gemeente heeft een slechte start gemaakt met de communicatie over de plannen om langs de Aduarderdiepsterweg twee locaties voor woongroepen te realiseren. Bewoners werden overvallen en als raad hadden we misschien ook er beter aan gedaan om bijvoorbeeld vooraf heldere kaders mee te geven. Bijvoorbeeld ook wat betreft de zoektocht naar mogelijke locaties. Maar zeker ook wat betreft de doelgroepen, om welke groepen gaat het nu en de communicatie en betrokkenheid van eventuele omwonenden. Nu blijkt dat één van de locaties afvalt, omdat daar in de toekomst wellicht een nieuwe ontsluiting voor De Suikerfabriek moet komen. Maar omwonenden geven desondanks wel aan dat die andere locatie, waar dan vijftientig woonwagens bijvoorbeeld kunnen worden gehuisvest, plusminus veertig bewoners, dat dat nog steeds een te grote impact heeft op hun woonomgeving. Daarnaast is het lastig voor omwonenden om nu mee te gaan werken met de invulling, de inpassingsplannen en de inrichtingsplannen voor de locatie als er geen duidelijkheid is over welke mogelijke nieuwe bewoners hier dan gehuisvest gaan worden. Het zou oorspronkelijk gaan om de woongroepen die in de afgelopen jaren steeds op verschillende locaties woonden, de zogenaamde stadsnomaden. Maar wellicht worden het ook individuen die op een wachtlijst staan voor de locatie, voor een plaatsing van een bijzondere woonvorm. Dat zijn toch verschillende doelgroepen en die impact van die groepen zal ook anders zijn op deze locatie. Dus wat ons betreft moet hier eerst duidelijkheid over komen en vervolgens dan pas in gesprek gaan met die doelgroep. Doe

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

onderzoek naar eventueel meerdere locaties en alternatieve locaties. Ga dan pas, als je hebt bedacht: welke groepen zouden we hier dan vestigen? Dan gaan we in gesprek met de omwonenden om de locatie verder in te richten en een inpassingsplan te maken. Daar roept onze motie toe op. Het is ook bedoeld om te proberen de bewoners weer aan tafel te krijgen en er gezamenlijk alsnog uit te komen. Vandaar de oproepen om het aantal wagens wat te verminderen naar bijvoorbeeld plusminus vijftien, omdat dat ook tegemoetkomt aan de wensen van de omwonenden.

00:50:35

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog mensen die hier iets over willen zeggen? Niet het geval. Oh, de heer Van der Meijden.

00:50:44

De heer Van der Meijden: Ja, ik wil wel zeggen dat wij het voorstel van het CDA ontzettend ongelukkig vinden, om het aantal plaatsen te verminderen van vijfentwintig naar de naar vijftien. Er is absoluut noodzaak om veel plekken te creëren. De vraag blijft groot. Maar de oproep om huidige en nieuwe bewonersgroepen aan tafel te laten zitten met de gemeente, lijkt ons zeer zinvol.

00:51:09

Voorzitter: Mevrouw Moorlag nog.

00:51:12

Mevrouw Moorlag: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, wij steunen ook echt het voorstel om overleg tussen de verschillende groepen en een gezamenlijk inrichting te doen. Dat steunen wij ontzettend. Maar inderdaad, het maximaal aantal van de vijftien wooneenheden, gaat wat ons betreft net te ver. Dus de andere besluitpunten in de motie kunnen wij steunen, maar helaas deze niet, waardoor wij de motie helaas niet kunnen steunen.

00:51:39

Voorzitter: De heer Ubbens.

00:51:41

De heer Ubbens: Ja, bedankt, voorzitter. Maar stel dat die beweging ertoe leidt dat je weer met bewoners aan tafel komt? Ik bedoel, wat gaan we dan doen om bewoners weer aan tafel te krijgen? Dan kunt u zeggen: "We willen de bewoners weer aan tafel hebben en we willen dat samendoen." Maar bewoners staan nu op grote afstand van dit plan. Mijn voorstel zou zijn: kom ze wat tegemoet, dan krijg je ze weer aan tafel.

00:52:03

Voorzitter: Mevrouw Moorlag.

00:52:06

Mevrouw Moorlag: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, wij denken niet dat dat hem in de aantallen zit. Wij denken dat dat meer in het overleg ligt, dat je ook gezamenlijk dit doet en dat dat beperken tot vijftien aantallen, dat kan ook juist weer ervoor zorgen dat je een bepaalde groep, wat wel heel goed hier zou passen, niet aan tafel krijgt, bijvoorbeeld. Dus dat lijkt ons niet de juiste oplossing.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

00:52:27

Voorzitter: De heer Pechler namens de Partij voor de Dieren.

00:52:29

De heer Pechler: Ja, dank voorzitter. Ik kan me aansluiten bij de woorden van de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid.

00:52:34

Voorzitter: Dank u. Verder niet. Dan komen we bij de beantwoording. Laten we dan maar gewoon ook bij motie één beginnen, denk ik. Verandering van het politieke klimaat van de PVV. Dat lijkt me de heer Broeksma.

00:52:55

De heer Broeksma: Ja, dank u wel voorzitter. De overwegingen van de motie en ook het dictum staat haaks op het beleid van het college, wat ook bevestigd is in de raad. [Onhoorbaar] het laatste besluitpunt, energie-armoede en ongelijkheid niet vergroten. Dat steunen wij natuurlijk, maar dat is al overbodig, omdat het natuurlijk ook al staand beleid is. Het college ontraadt de motie.

00:53:18

Voorzitter: Dank u. Dan motie drie over mobiliteit en groei, ook van de heer Broeksma.

00:53:24

De heer Van der Schaaf: Nee, die doe ik even. Ja, vanwege de relatie met de verstedelijkingsstrategie waardoor die is aangenomen. Wij geven deze motie oordeel aan de raad. We zijn het eens met de indieners dat met name mobiliteit een steviger onderdeel zou moeten zijn van het gezamenlijke overleg over die verstedelijking met het Rijk. Morgen is er ook weer een BO met de minister en zullen we, als u deze motie aanneemt, deze ook zeker aannemen. Want juist als het gaat om het bouwen van woningen is het realiseren van goede verbindingen in de regio essentieel.

00:53:57

Voorzitter: De heer Ubbens.

00:53:59

De heer Ubbens: Dank voorzitter. Hoe is het dan mogelijk dat dat niet goed in die plannen nu al zit? We hebben het al zo vaak erover gehad. We hebben dit al zo vaak besproken. Dit is al vaak op tafel gelegd. Hoe zit het dan weer niet goed in die visie? Hoe ziet de wethouder dat?

00:54:13

Voorzitter: De heer Van der Schaaf.

00:54:15

De heer Van der Schaaf: Dat gaf ik net aan en heb ik ook in eerdere overleggen aangegeven. Dat zit niet zozeer bij ons. Dat zit hem met name bij het feit dat het Ministerie van I&W veel nadrukkelijker aangehaakt zou moeten worden bij deze verstedelijkingsstrategie. De verstedelijkingsstrategie is niet alleen van de regio. Die hebben we gezamenlijk gemaakt met het Rijk. Het is niet een visie van de regio. Het is een visie van het Rijk met de regio, over het gebied. Overigens zal ik niet zeggen dat mobiliteit geen onderdeel van deze strategie is. Juist wel. Waar deze motie toe oproept, is veel nadrukkelijker, dat met name de investeringen in infrastructuur en daarmee de betrokkenheid van het Ministerie van I&W bij de

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

verstedelijking, niet alleen hier in Groningen-Assen, maar eigenlijk in alle verstedelijkingsstrategieën, veel nadrukkelijker moet. Dat zullen niet alleen wij, maar ook andere regio's morgen aan de minister aangeven.

00:55:03

Voorzitter: Dank u wel. De volgende is, denk ik, ook voor u, meneer Van der Schaaf. Anda Kerkhovenzaal.

00:55:07

De heer Van der Schaaf: Ja, laat ik die maar even doen. Motie vreemd over de Anda Kerkhovenzaal. Wij geven hier oordeel aan de raad. Wij denken inderdaad dat hier een goed verhaal voor te houden is, om deze zaal zo te noemen. Daar is ook door een aantal van uw raadsleden al iets over gezegd. Ook een mooie geste om deze naam te nemen, ook op een goede manier opgebouwd met de mensen die kennis van de geschiedenis van onze gemeente hebben, bij betrokken. Ik geef wel een paar dingen ter overdenking. Er wordt ook in een motie gevraagd: zouden er nog meer zalen zijn die vernoemd kunnen worden? Er wordt zelfs al gedacht om daar ook burgers bij te betrekken. Ik geef u wel mee dat er natuurlijk een aantal namen van zalen zijn die heel erg voor zich spreken. En terecht, denk ik. Een raadszaal, een trouwzaal, een collegezaal. De vraag is of je daar met het aparte namen moet gaan werken, of dat gaat werken. Maar dat is even, denk ik, voor nadere zorg. Op dit moment oordeel aan de raad.

00:56:01

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jongman.

00:56:08

Mevrouw Jongman: Ja, dank u wel voorzitter. Over de motie 50-meterbad. In principe staat inderdaad in de tekst dat we denken aan een 25-meterbad. Dat is weer gebaseerd op de aanbevelingen van het capaciteitsonderzoek binnensportaccommodaties, waarin we aangegeven hebben om meer vierkante meters toe te voegen in de vorm van meer banen in een 25-meterbad. En ook op onze Sport- en beweegvisie, ook door u vastgesteld. Echter, hij was niet compleet uitgesloten. Daarmee wil ik aangeven dat het oordeel raad is, maar wel aangegeven dat het van belang is om bij de toekomstige afwegingen wel het volgende te betrekken: a, de Noordelijke infrastructuur van het stemmen, lees daarmee ook inderdaad de Welle in Drachten. Daar wordt al gebouwd of gaat gebouwd worden aan een 50-meterbad die af moet zijn in 2024. We moeten letterlijk niet in elkaars zwem c.q. vaarwater komen. Twee, het gaat ook om de regionale inbedding. En drie, een ander punt is de behoefte vanuit verenigingen gemeente Groningen. En uiteraard ook de kosten van een 50-meterbad ten opzichte van een 25-meterbad. Maar dat alles overwegende gaf ik al aan: oordeel raad.

00:57:20

Voorzitter: Dank u wel. Dan Datacenter Westpoort. De heer Benjamins.

00:57:25

De heer Benjamins: Dank u wel, voorzitter. Ja, we hebben uw wensen en bedenkingen van vorige week uit de meningsvormende sessie luid en duidelijk gehoord en in de oren geknoopt, waarvoor veel dank. Voor het grootste deel zijn ze gerelateerd aan de voorwaarden die wij zelf ook al zoveel mogelijk wilde stellen en waartoe de initiatiefnemer

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

zich bovendien bereid heeft verklaard zich aan te committeren. Collega Broeksma is daar wat mij betreft ook op het energievraagstuk en onze ambities op dat vlak ook al uitgebreid ingegaan vorige week. Zoals gezegd, vorige week zijn de primaire kaders voor het gronduitgiftebeleid, het bestemmingsplan en de rode loper uit 2013, het huidige beleidskader, voor bedrijventerreinen en door uw raad nog eens bevestigd in The Next City. Het datacentrum voldoet aan het bestemmingsplan en aan ons beleid en in die zin gaan de voorwaarden zoals we die nu met de initiatiefnemer bespreken, al veel verder dan dat we eigenlijk zouden kunnen verplichten, want uw raad besloot toen tot meer ruimte voor ondernemers en om minder eisen aan hen te stellen. Zaken als energieverbruik of precieze werkgelegenheid zijn tot nog toe in onze gemeente geen reden om verkoop van grond te weigeren. Het zou de vraag van rechtsongelijkheid kunnen oproepen. We verkopen bijvoorbeeld wel elf hectare aan de supermarkt of opslagloods waar vrijwel niemand werkt, om maar iets te noemen. En wat betreft de verwijzing in de motie naar mogelijk industriebeleid. Ik denk dat we voor een deel eigenlijk hetzelfde voor ogen hebben. Voor de toekomst in ieder geval. In december bespreekt u namelijk al het nieuwe beleidskader voor bedrijventerreinen: de Strategie Werklocaties. Hierin stellen wij voor om in de toekomst met zo een vestigingskader te gaan werken voor nieuw uit te geven bedrijventerreinen. Ingegeven door de schaarse ruimte en maatschappelijke ontwikkelingen willen we met dit beleidskader regelen dat we een goede afweging kunnen maken op basis van verschillende variabelen, zoals het verzorgingsgebied, bijdragen aan de werkgelegenheid, impact op de pendel en de mobiliteit en de bijdrage aan de regionale energiestrategie. Dit afwegingskader is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Werklocaties en dat gaan we volgend jaar dus oppakken. We voldoen volgens mij daarmee ook al aan het verzoek van mevrouw De Wrede en de heer Brandenburg om het erover te hebben. Alles overwegend denk ik dat ons college mag concluderen dat we door kunnen gaan op de ingeslagen koers en wij zullen uw raad uiteraard te zijner tijd op de hoogte brengen van alle resultaten. En natuurlijk treden we in overleg met de omwonenden en ontraden we de motie.

00:59:39

Voorzitter: De heer Brandenburg.

00:59:42

De heer Brandenburg: Ja, voorzitter, dat klopt wel, dat er binnenkort over die werklocaties gesproken wordt. Maar stel dat daaruit komt dat de raad vindt dat daarin absoluut geen datacentrum past. *Daar hebben we hem*, want we doen dat nu. Is het dan niet kies om even te wachten totdat we dat hebben besproken? En dan pas die grond uit te geven aan zo'n datacentrum. Dat is de achtergrond van de motie.

01:00:05

De heer Benjamins: Daar zit het probleem. Je kunt niet eindeloos het beleid veranderen tijdens het spel.

01:00:12

De heer Brandenburg: Als wij dat willen, wel.

01:00:14

Voorzitter: Mevrouw De Wrede nog een korte vraag.

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

01:00:16

Mevrouw De Wrede: Ja. Dit lijkt mij inderdaad geen voorbeeld van het eindeloos veranderen tijdens het spel. Groningen energieneutraal 2035. Dat staat met vlag en wimpel overal boven geschreven. Dat horen we continu. De gemeente laat zich erop voorstaan. Dan is het toch eigenlijk volstrekt normaal dat je, als zo'n datacenter aan komt draven bij de gemeente, dat je je flink achter je oren krabt en denkt: moeten we dit eigenlijk wel willen? Hebben we, dat is mijn concrete vraag, de juridische middelen uitgeput om dit datacenter tegen te houden? Kunnen we tegenhouden? Of zegt de wethouder nu eigenlijk: "Nee, dat kan nu niet meer, want de aanvraag is al binnen en het beleid is nog niet gewijzigd."

01:01:09

Voorzitter: De heer Benjamins.

01:01:09

De heer Benjamins: Voorzitter, daar ben ik vorige week al uitgebreid op ingegaan. Dat is een aanvraag die al geruime tijd loopt en dus gebaseerd is op de reguliere gronduitgifte, zoals wij die met elkaar hebben afgesproken. En ik wil niet flauw doen, maar u heeft het elke keer over de volgorde. Deze wensen en bedenkingenbrief is in oktober naar u toegekomen en u agendeert, u gaat zelf over uw agenda, maar u agendeert de Strategie Werklocaties na de bespreking van de wensen en bedenkingenbrief over het datacenter.

01:01:43

Voorzitter: Dank u wel, dan komen we bij de laatste motie vreemd, dat is de Aduarderdiepsterweg. De heer Van der Schaaf.

01:01:50

De heer Van der Schaaf: Ja, dank u, voorzitter. Er zitten twee aspecten in deze motie die er bij elkaar toe leiden, zeg ik alvast, dat wij de motie zullen ontraden. Waar wij positief over zijn, zijn de tweede en derde overweging die erin staan, waar u wel een kleine nuancering op heeft. De motie vraagt eigenlijk om veel nadrukkelijker eerst duidelijkheid te hebben over wie daar waarschijnlijk, want ook daar zit een verhaal aan, komen wonen, op die locatie. En dat dat zou helpen ook in het overleg met de omwonenden. Ik denk dat dat een volkomen terechte constatering is. Dus we zullen ook zo snel mogelijk duidelijkheid moeten geven wie in eerste instantie in aanmerking komen om te wonen op deze locatie en daar inderdaad in die driehoek gemeente, omwonenden en de toekomstige bewoners, het gesprek over de inrichting aan te gaan. Dus in die zin is die motie, denk ik, een goede duw in de rug van het proces. Het andere punt is het verminderen van het aantal. Ja, wij denken echt dat het aantal van plusminus vijftig op deze locatie heel verantwoord is en we weten dat er ook met deze vijftig nog lang niet genoeg is. U heeft in de besprekingen in de commissie ook een aantal aanwijzingen aan ons gegeven om die zoektocht verder te doen. We zullen ook blijven zoeken naar nieuwe locaties. We hebben hier niet genoeg aan. Daar komt ook nog bij, de opmerkingen van de heer Ubbens, dat het wellicht zou helpen om het draagvlak bij omwonenden toe te laten nemen als het aantal minder wordt. Ik wijs u erop dat wij die beweging natuurlijk al gemaakt hebben. We hadden twee locaties. We zijn van veertig naar vijftig teruggegaan. We hebben die andere locatie, juist vanwege dit aspect, teruggetrokken. Juist omdat wij overtuigd waren van de argumenten van omwonenden dat veertig in deze straat misschien wat veel is. We hebben voor de andere gekozen, om die te laten vallen, om twee redenen aan. A, omdat deze het dichtst bij de

24-11-2021, Verslag gemeenteraad 16.30 uur - Topweer

mogelijke toekomstige rondweg ligt. De tweede reden is dat de locatie die overblijft, waar er vijftientig kunnen komen, echt op forse afstand ligt van de andere huizen, waardoor wij verwachten dat de feitelijke overlast, als die er al is, echt tot een minimum beperkt is. Dus per saldo ontraden.

01:03:48

Voorzitter: Dank u wel. Dan zijn alle moties besproken en van een oordeel voorzien van het college. Volgens mij heeft iedereen die een stemverklaring had willen doen, dat gedaan over deze moties. Dan is mijn voorstel om niet zoals het gepland was om tien uur met de raadsvergadering te beginnen, maar om half tien. Dat eenieder dat ook meedeelt aan de rest van zijn fractie, zodat we hopelijk ook iets eerder klaar zijn. Ja eens. Dat weet ik niet, meneer Ubbens, hoe laat we dan klaar zijn. Dat gaan we zien. Dit was de mooiste dag van mijn leven, meneer Dijk. Ik sluit deze vergadering.